

Ob 18. obletnici KOČEVSKEGA ZBORA

Osemnajsto leto teče odkar so se prvič v zgodovini slovenskega naroda zbrali v Kočevju njegovi resnični predstavniki iz vseh slovenskih pokrajin. Na zbor jih je poslalo slovensko ljudstvo, da bi se dogovorili o nadaljnjih ukrepih za dokončno osvoboditev izpod fašističnega jarma, da bi dali priznanje in zaupnico vodstvu osvobodilnega gibanja za dosežene uspehe in da bi položili temeljni kamen za ustanovitev nove socialistične skupnosti svobodnih in enako-

lju. NOV Jugoslavije pa edina narodna vojska, ki pod Titovim vodstvom z uspehom vodi osvobodilno borbo jugoslovan. narodov. Da je izvršni odbor OF zvesto izpolnjeval načelo bratstva in enotnosti in ravnal v smislu samoodločbe slovenskega naroda. Zbor odposlancev slovenskega naroda, je na svojem zasedanju izvolil delegate za II. zasedanje AVNOJ. Da so bili vsi vojaški in

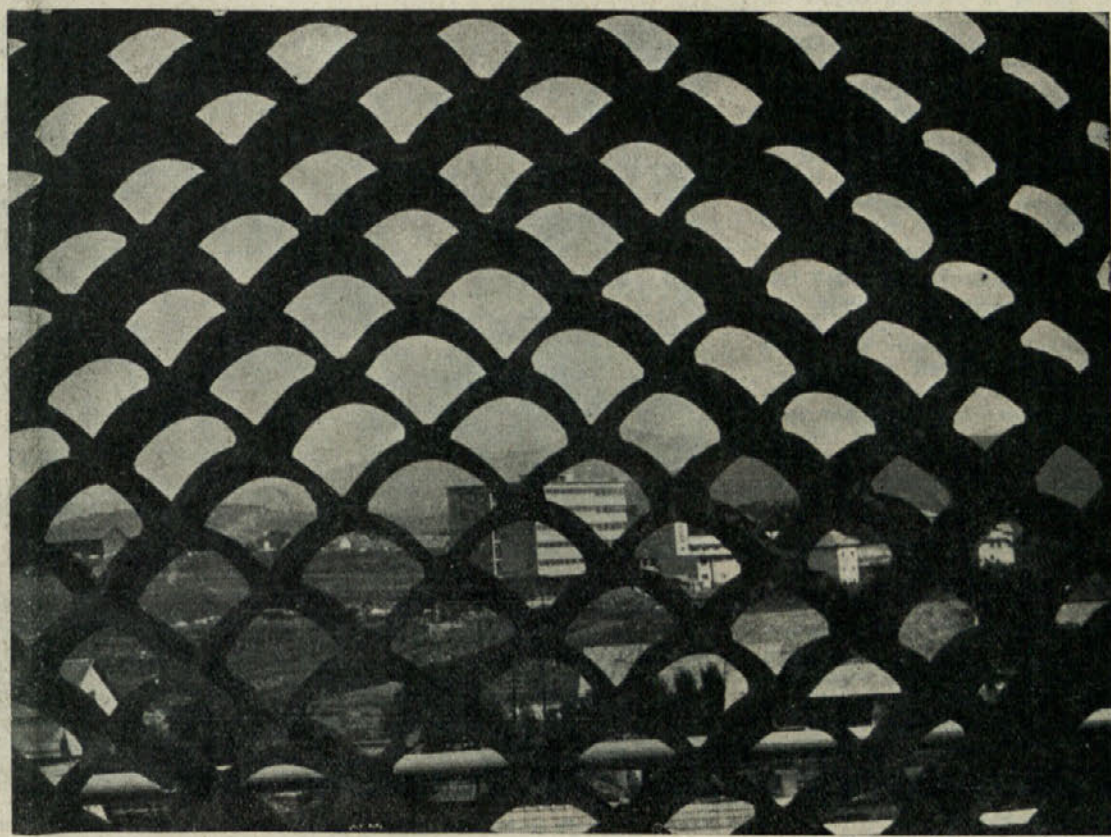
bodilnem boju slovenskega naroda kot eden najpomembnejših spomenikov. Pomemben bo za ves nadaljnji razvoj našega boja predvsem iz dveh razlogov: ker živo potrjuje pravilnost naše dosedanje borbe in ker je položil najvažnejše temelje za svobodno in demokratično bodočnost slovenskega naroda...

4. oktobra je bil kočevski zbor zaključen. Začela se je zadnja etapa osvobodilne borbe, ki se je poldrugo leto kasneje končala z veličastno zmago. Vsi sklepi in predvidevanja, ki jih je ukazal kočevski zbor so bili uresničeni. Za uresničitev teh sklepov pa so bili potrebni izredni napori in ogromne žrtve.

Po osvoboditvi se je tako kot po vsej Jugoslaviji pričelo tudi na Kočevskem novo življenje. Iz nekdanjega nemškega otoka, ki je predstavljal predstražo fašističnim silam se je pričela razvijati nova Kočevska. Na opustošenih posestvih kočevskih Nemcev so zrasi socialistični kmetijski obrati. V industriji, obrti, trgovini in drugih gospodarskih panogah se je pojavil nov delovni človek poln energije, da si v novih pogojih zgradi boljše bodočnost. Izvršeni so bili številni ukrepi za izboljšanje družbenih služb kot je prosveta, šolstvo, zdravstvo in socialno varstvo. Kdor je poznal Kočevsko pred vojno je danes ne more več poznati. To pa so rezultati korenitih družbeno ekonomskih sprememb, ki so nastale pri nas z ustanovitvijo delovnih ljudi naše občine.

V letošnjem letu smo pričeli novim odločilnim podvigom, ki bodo v najkrajšem času dali vsem delovnim ljudem še večje možnosti, še boljše pogoje za izobraževanje življenjskih razmer. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da pomenijo novi ukrepi, ki smo jih uvedli v gospodarstvu in s tem v celotno družbeno življenje nadaljnje izpopolnjevanje socialističnega družbenega sistema. Pri tem smo si na jasnem, da je bila dana osnova vsem tem uspehom v težkih dneh osvobodilnega boja.

Stojimo neposredno pred sprejetjem nove ustave, ki pomeni za nadaljnji razvoj socialističnih in družbenih odnosov veličasten vzpon in ki istočasno potrjuje pravilnost vse naše dosedanje politike. Trdno smo odločeni, da se nenehno borimo za krepitev proizvodnih sil in ustvarjanje

Dokaj zanimiv motiv iz Kočevja (Foto: ing. Bižal)

Detajl iz spomenika »Svoboda« v Kočevju (Foto: ing. Bižal)

Pravnih jugoslovanskih narodov. Ta zbor se je vršil v času, ko je po vsem svetu divjala vojna, ko je fašizem grozil, da bo uničil vse svobodoljubne narode. V tistih usodnih dneh so se jugoslovanski narodi dvignili v borbo pod vodstvom KP proti do z oboroženemu sovražniku, da bi obvarovali svojo svobodo in da bi se iztrgali iz kapitalističnega suženjstva.

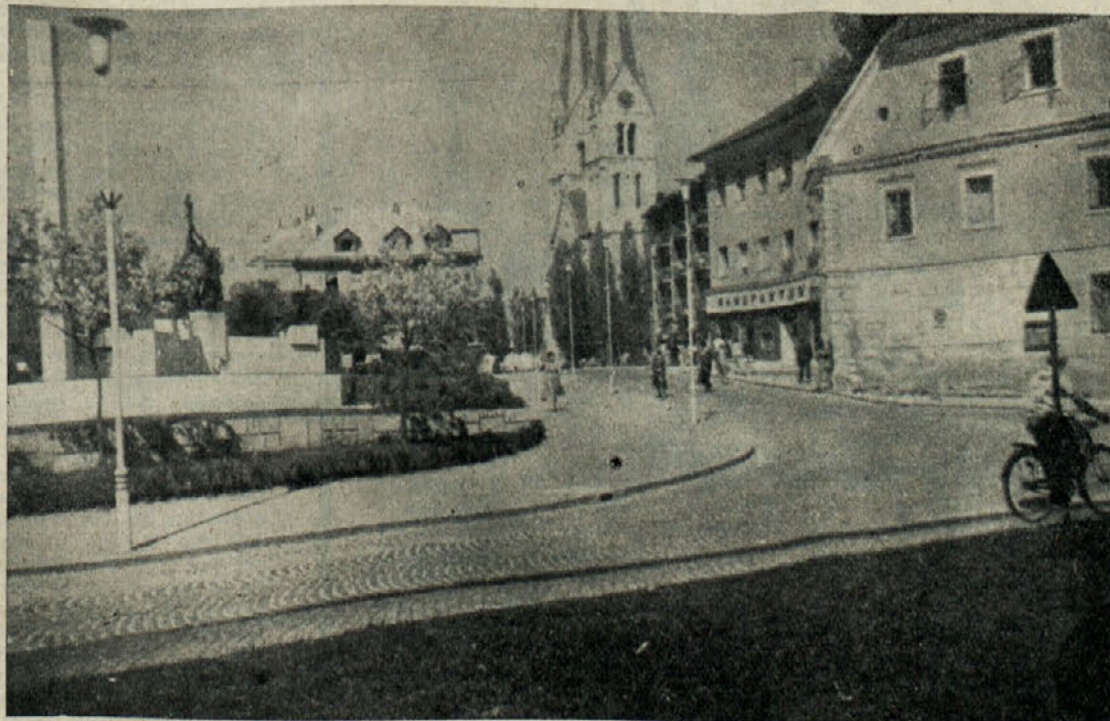
Pod neprestanimi udarci narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Jugoslavije ter zavezniške vojske je v septembru 1943 kapitulirala fašistična Italija, ki je okupirala polovico slovenskega ozemlja. Zmagovita narodnoosvobodilna vojska je razorožila italijanske divizije in osvobodila velik del Slovenije. S tem so bili dani ugodni pogoji za nadaljnjo krepitev ljudske revolucije.

Kočevska, ki je bila tedaj v celoti osvobodjena, je lahko nudila varno zavetje izvoljenim predstavnikom sloven. ljudstva, ki so prihajali iz vseh strani mimo sovražnikovih zasedb in bunkerjev. 572 izvoljenih odposlancev je po 3-dnevnem zasedanju v imenu slovenskega ljudstva izpovedalo vsemu svetu:

- Da je po vojaškem in političnem zlomu bivše Jugoslavije OF pod vodstvom KP edina, ki je v Sloveniji dvignila zastavo NOB.
- Da je OF edina zakonita oblast na slovenskem ozem-

politični ukrepi, ki jih je izvedla OF v borbi proti zunanjemu in notranjemu sovražniku nujni in pravilni.

Tov. Kardelj je takrat takole ocenil pomembnost kočevskega zbora: »Ta zbor bo ostal v osvo-

Kočevje izpreminja svoje lice iz dneva v dan (Foto: »Novice«)

novih dobrin v novih pogojih, ki so povsem osvobodili proizvajalca meznih odnosov. Zavedamo se, da nas na tem področju čakajo še velike in zamotane naloge. Toda naj bodo videti te naloge še tako težke, nimamo razlogov, da bi se jih ne lotili z vedno večjim delovnim članom. Njihovi sadovi so namenjeni nam samim in našim najmlajšim. Ponosni smo, da stoji naša socialistična skupnost v prvih vrstah za ohranitev miru v svetu, ker se zavedamo, da je boj za naš nadaljnji napredek nerazdružljivo povezan z bojem za mir in mednarodno sodelovanje. Beograjska konferenca je ponovno dokaz izrednega prizadevanja našega vodstva in ZK Jugoslavije za ohranitev miru v svetu. Zaradi takih uspehov naše socialistične skupnosti prebivalci Kočevske, ko te dni skupaj z vsemi delovnimi ljudmi Slovenije objamo spomine na prvi Zbor predstavnikov slovenskega ljudstva, lahko z velikim optimizmom zremo v prihodnost.

Poljestivalski zapisek

Umetniška razstava v Ribnici

V festivalskih dneh so imeli Ribničani priliko videti za njih še posebno zanimivo razstavo iz bora kiparskih del mladega slovenskega kiparja Janeza Boljke

in risb akademskega slikarja Franceta Miheliča. Stična točka obeh umetnikov je zanimanje za motive iz domače obrti v Ribniški dolini. Oba je tudi pritegnil motiv večnega popotnika v svetu — Ribničana.

Janez Boljka, ki se je zadnja leta dobro uveljavil na številnih kiparskih razstavah doma in v zamejstvu, razstavlja štiri skulpture Ribničana — prodajalca suhe robe. S svojimi deli se kipar na edinstven način približuje domačemu motivnemu svetu. Trudno stopajo velike in trudne noge prodajalca suhe robe. Hrbeč je usločen pod težo lesenih posod, rešet, kuhalič, žlic, glav s povaljanim prašnim slamnikom komaj opaziš. Vse štiri plastike predstavljajo Ribničana na originalen način. Kipar se je prepustil svojem pesniškemu zanosu in fantaziji. V simboličnem spomeniku Ribničanu prikaže vso tragiko iskanja in potepanja po svetu.

France Mihelič se je lotil motiva z druge strani. S preprosto realistično risbo nas pritegne in gane, prizadene nas obraz popotnika, zmučen od dolge poti, od dežja in vetra. Upodobil je motive pri delu, kot bi hotel še poznim rodovom ohraniti spomin na obrt, ki izginja. Razstava je doživela velik uspeh.

mladinske ure spremenijo v debatne, na njih pa naj bi obravnavali tudi probleme, ki težijo mladega človeka.

Mladinska organizac. je sklenila, da bo vplivala na razredno skupnost, da bo ta pod vodstvom starešin in kot najvišji organ, začela z rednim delom. Prav tako so sklenili naj bodo debatne ure namenjene tudi temu, da se na njih kritizira posameznike, ki to zaslužijo in se jih tako vzgaja v dobre mladince. Govorili so tudi o javnem ocenjevanju, ki je na kočevski gimnaziji že uvedeno. Poglavlje zase je šolska skupnost, ki zaenkrat še ni našla sama sebe. Dijaška skupnost pa naj bi predvsem skrbela za povezavo med profesorji in dijaki ter naj bi temeljila na obojestranskem razumevanju.

Potem so razpravljali o raznih krožkih, ki naj bi jih ustanovili. V krožkih naj bi predavali sami dijaki, po predavanju pa bi se pogovorili o tisti temi.

Živimo v stoletju znanosti, živimo v dobi, ko se vsak dijak zanima za kakšno stvar in o njej razglablja. Toda kakaj bi samo razglabljali. Ali ne bi bilo pravilno, da bi se našel nekdo, ki se prav tako zanima za isto stvar in bi se o njej skupno pogovorila. Tema bi se pridružili še drugi mladinci. Tem je mnogo, o katerih bi bilo vredno razpravljati in govoriti. Če koga ne zanima eno, se bo zanimal za drugo stvar. Sklenjeno je bilo, da se bodo dijaki dogovorili o ustanovitvi krožkov na letni seji MKUD »Matej Bor«, ki bo v kratkem.

Dijaki tudi želijo, da bi profesorji uporabljali (predvsem za jezike) sodobne pripomočke, kot n. pr. razne magnetofone. To bi prišlo v poštev le za višje razrede.

Ravnatelj in profesorji so obljubili, da bodo mladinski organizaciji nudili vso pomoč. S skupnimi močmi bodo lahko rešili probleme, ki bodo v obojestransko korist.

Na kraju so izvolili nov odbor. Novemu odboru želimo pri njegovem delu veliko uspehov.

M. M.

Naročnikom in bralcem!

Zaradi praznika občine Kočevje, smo današnjo slavnostno številko »Novice« izdali dan kasneje kot jo običajno.

Uredništvo

Prve ure svobode v Kočevju

Ko smo 8. septembra 1943. leta v Kočevju zvedeli, da je Italija kapitulirala, smo v začetku tej vesti težko verjeli. Pri Italijanih smo opazili preplah in nervozo. Člani KP in OF smo bili že prej pripravljeni, da prevzamemo oblast in to takoj, ko se bodo Italijani pripravljali na odhod iz Kočevja. Prvi dan kapitulacije niso hoteli Italijani nič slišati o predaji, dejali so, da ne bodo zapustili položajev na blokih in ostalih položajih po mestu. Drugi dan dopoldne pa so se kljub temu pripravljali na odhod iz Kočevja. Ob 11. uri dopoldne sem šel na karabinersko postajo na razgovor o predaji orožja. Italijani spet niso hoteli nič slišati o tem. Dejali so mi, da bodo popoldne Kočevje zapustili.

Popoldne so Italijani res odšli in mi smo na karabinerski postaji dobili prvo orožje. Takoj po odhodu Italijanov smo pred občino organizirali zborlo mesto in zastražili vse točke po mestu in na blokih, kakor tudi skladišče municije, ki je bilo na sedanjem prostoru Itasa. Tudi skladišče hrane in bolnico z vsem inventarjem smo zaščitili.

Ko so Italijani odšli iz mesta, je čez eno uro prišla v Kočevje prva partizanska patrulja, sestavljena iz treh tovarišev. Sprejeli smo jo pred sedanjo trgovino Tkanina. Kmalu po sprejemu se je patrulja vrnila v svojo enoto in čez nekaj časa je prišla v mesto partizanska enota, kateri smo priredili slovensen sprejem s pozdravnim nagovorom. Partizanom smo priredili večerjo v prostorih sedanje »Metke«.

Takoj potem smo začeli z urejanjem materiala in orožja; začeli smo tudi z mobilizacijo. Delali smo ponoči in podnevi. Domači izdajalci Havelka in Uršič, kakor tudi ostali, so odšli iz Kočevja skupno z Italijani, ki so jih partizani potem pred Dolenjo vasjo v Ribniški dolini razorožili, domači izdajalci pa so

pobegnili.

Ves september smo se v Kočevju pripravljali na Zbor odposlancev slovenskega naroda. Mesto smo čistili in urejali, povsod je bilo veliko dela. V Kočevju so bile ustanovljene razne partizanske enote. 12. septembra je bila pri sedanjih šoli M. Bračiča ustanovljena IX. brigada NOV. Organizirane so bile še

kov, ki so bili v mesecu oktobru leta 1943 na javnem procesu v dvorani kina obsojeni.

Vse to je v naših ljudeh Kočevja dvigalo moralno in vsi ljudje v mestu in okolici so delali za partizane. Dela je bilo povsod dovolj. Borci so odhajali v brigade, ostali so pa pomagali partizanskim edincem in organizacijam pri njihovem delu.

Tako je izgledalo Kočevje pred osvoboditvijo. Fotografija je iz Muzeja NOB Kočevje

druge vojaške in politične enote. Brigade so odhajale iz Kočevja proti Velikim Laščam, Turjaku, in Notranjski, kjer so se nahajali plavogardisti, in po zavzetju Turjaka, kjer so bili poraženi belogardisti, je bilo pripeljanih v Kočevje večje število ujetni-

Zasedanje Zbora odposlancev slovenskega naroda se je začelo 1. oktobra v nočnih urah. Več kot 500 odposlancev je bilo prisotnih. Zbor je sprejel zgodovinske sklepe, ki so temelj današnje družbene ureditve. Odposlanci Zbora so stanovali čez dan

po vaseh v okolici Kočevja. To zgodovinsko zasedanje je odjeknilo po vsej naši domovini in po vsem svetu. Partizanska borba je dobila v Sloveniji še večji polet v borbi proti okupatorjem in domačim izdajalcem. Na Kočevskem so bili vsi ljudje borci in aktivisti NOB ves čas do osvoboditve. Peščica ljudi, ki so bili sodelavci okupatorjev, je bila na Kočevskem in v samem Kočevju zelo majhna. Tudi takih, ki niso bili ne za enega ne za drugega, je bilo malo. Iz Kočevja smo imeli vedno točne vesti tudi pozneje, ko smo se morali iz mesta umakniti. Naši ljudje so nas o namerah okupatorja stalno obveščali. Kočevje je bilo v času nemške okupacije več kot dvajsetkrat bombardirano iz letal. Mesto je bilo porušeno za več kot 70 %. Dvakrat so ga partizani v težkih bojih napadali in

FRANC AVBELJ-LOJKO

Napad Italijanov na osvobojeno ozemlje

Nepopisno lepa je bila pomlad v dolenskih krajih. Ljudje so nas navdušeno spremljali. Zdelo se nam je, kakor da ni nikjer več sovražnika. Naše patrulje so še večkrat vznemirjale sovražnika prav v Ribnici, Kočevju, Osilnici in drugih postojankah. V taki patrulji sem bil tudi jaz s petimi tovariši. Namenili smo se napraviti nekaj zmede v postojanki Bosljiva loka.

V začetku junija tistega leta je večkrat deževalo, zato smo šli v bližnjo vas Srobočnik, da bi se malo odpočili. Strazarja smo postavili za zadnjo hišo, kjer je bil najboljši razgled. Komaj smo prisledli, je že prisopihal kurir iz štaba bataljona s poveljem, da se moramo v najkrajšem času vrniti.

Komandir Crni je naročil, naj se takoj javim v komandi čete. Šel sem in raportiral, da pri Bosljivi loki ni bilo nič posebnega. Začel mi je pripovedovati, da se bližajo Italijani iz Kočevja proti Stalcarjem, od koder bodo naslednjega dne gotovo šli proti Banji loki. Navodila, ki jih je dal, so bila kratka: takoj po kosilu moram vzeti 14 borcev in iti z njimi po najkrajši poti proti Ajblju in Moravi. Sovražnika moramo zadržati toliko časa, da bosta prišli na pomoč ena ali dve četi, če bo potrebno. Moramo pa biti previdni. Čez 10 minut smo se že spuščali v dolino. Ko smo prišli do vasi Ajblj, so nas civilisti gledali nenavadno plaho. Dva moška sta hotela zaviti v bližnje grmovje, pa sem ju ustavil. Začel sta pripovedovati, da so Italijani že v Moravi in da pobirajo živino, družine pa selijo. Njima se je posrečilo zadnji hip utiti. Pripovedovala sta, da je Italijanov kakor lista in trave. Med tem smo zaslišali nekaj strelav iz Morave in brnenje kamionov. Preplašena civilista sta izginila, mi pa smo jo mahnili v veliki razdalji proti Moravi. Previdno smo se spustili s pripravljenim mitraljezom proti vasi. Zadnji kamioni so brneli na koncu vasi. Pomočnik Tone in Suštar sta me zvesto spremljala v vas. Nikjer ni bilo videti človeka, vse je bilo razmetano in upušteno.

Vse moške, ki niso zbežali, so odpeljali z družinami vred: pustili so le nekaj družin, ki niso bile naše. Pomaknili so se v Stalcarje in se čez noč dobro utrdili. Naša patrulja jim ni dala miru. Ko smo bili precej blizu Stalcarjev, smo jih zagledali, kako so se utrjevali. Nihče se ni zmenil za nas. Šele ko sem dal nekaj rafalov v gručo Italijanov pri ognju, so se malo razmaknili ter začeli užigati z mitraljezi.

Pozno ponoči smo prišli v vas Ajblj. Ljudje so nas nestrpno spraševali po Italijanih. Potolazili smo jih, da jih je večina odšlo, le nekaj jih je ostalo v Stalcarjih. Pripravili so nam večerjo. Bili smo premočeni od dežja, ki je lil zadnje dni kakor iz škafa. Čeprav je bil sovražnik precej oddaljen, sta dva strazarja skrbela za našo varnost.

Komaj se je začelo svitati, smo se začeli previdno spuščati proti Moravi. Za robom gozda smo postavili zasedo, ki je imela na dlani vas Moravo in glavno cesto iz Kočevja proti Banja loki. V zgodnjem jutranjem svitu smo opazili partizane. S pomočnikom Tonetom sva si napravila na planem zaklon iz kamenja in ga zakrila z vejami, da ni bilo opaziti kaj sumljivega. Sovražnik je na sosednjem hribu kuril ogenj. Dim je zagnil vso dolino. Budno smo opazovali, da bi nam sovražnik ne prišel za hrbet. Ura je tekla že proti eni popoldne, ko smo zaslišali brnenje kamionov. Počasi so vozili po glavni cesti iz Stalcarjev proti Moravi. Borci sem opomnil, naj ne streljajo, preden ne bo zapel moj mitraljez.

Sovražnik je začel obkoljevati Moravo. Nastal je vik; spet so pretepali ljudi. Pobrali so, kar jim je ostalo od prejšnjega dne in odšli proti Banja loki. Ob cesti so krenile pobočnice levo in desno in se pomikale vedno bliže.

Šli so v strelce proti nam. Ko so bili le še sto metrov oddaljeni, mi je hotel pomočnik mitraljezca uteči. Dvignil se je iz zaklona, pa smo ga pritislili nazaj k zemlji. Nameril sem in zbrojevka je začela sipati kroglice v bližajoče sovražnike. Vsi so popadali, kakor da je vsaka krogla zadela. Kolona, ki je bila že daleč od vasi, je obstala kot vkopana. Niso pričakovali, da bi se moglo tudi njim kaj zgoditi. Šele ko se je vsula mednje toča krogel, so popadali. Nekaterim se je posrečilo uteči.

Pred nekaj minutami smo videli pred seboj ogromno vojske, zdaj pa je večje ali manjše skupine, ki so vlačile ranjene ali mrtve. Po polurni borbi so privlekli na prvi ovinek minomet in nas z njim obsipali. Niso nas mogli pregnati, niti točno opaziti, kje smo. Gruča Italijanov se je sukala okrog minometne. Težke mine so letele čez naše glave. Proč njim sem spustil dva dolga rafala. Kmalu smo videli, kako so spet vlačili ranjene, minomet pa je nekaj časa ostal brez gospodarja. Komandir Crni je obljubil, da bo kmalu prišla potrebna pomoč. Borba je bila vse bolj srdita. Strelivo je že precej pošlo. Sovražnik je začel vse bolj pritiskati. Težke mine so padale že tako blizu, da so kupi prsti in kamenja leteli čez nas. Tedaj mi je polglasno zaklical Suštar, da so se skoraj vsi naši umaknili. Samo štirje smo še ostali. Sovražnik je napadal z desne strani že 50 korakov od gozda. Ni nam preostalo drugega, kakor da se umaknemo. Pomočnik Tone se je spretno prevrgel po čistini v bližnje grmovje, jaz pa sem spustil še rafal ter znova premenjal okvir. Zadnji sem se prevrgel v bližnji gozd. Sovražnik je opazil kraj, kjer smo bili in začel sipati težke mine, da se je drevje lomilo. Tedaj je padla mina komaj štiri metre od mene in me zadela z neznatnim drobcem v desno oko. Ko sem se potipal, če je oko še celo, je priletela druga mina še bliže, tako da me je vrglo v zrak. Po hipni omočici sem se zopet zavedel. Polagoma sem se dvignil, še vedno z mitraljezom na rami. Pravo čudo je bilo, da ni bilo hujskega. Vedel pa sem že takrat, da je oko izgubljeno. Sovražnik je prenesel minometski ogenj bliže v gozd. Tone in Suštar sta prihitela na pomoč. Vsi črni od dima in obsuti s prstjo smo se srečno sešli. S težkim srcem sem oddal mitraljez pomočniku Tonetu. V tistem trenutku je spet priletela težka mina. Padla pa je na mehko zemljo, tako da se nam ni nič zgodilo.

Sam ne vem na kak način smo se razkropili, da sem prišel v vas Ajblj sam. Ljudje so v strahu pričakovali, kaj bo. V kratkih besedah sem jim povedal, da sovražnik prodira proti Banja loki. Ljudje so se bali Italijanov, zato so se oddaljili, da jih ne bodo počakali. Za silo me je obvezala mlada gospodinja; še vedno mi je tekla kri po licu. Z večjo skupino civilistov smo odšli v bližnje gozdove. Glava me je bolela in le s težavo sem se premikal. Ljudje iz Banja loka so bili zares dobri. Videli so, da ne bom mogel sam dalje, zato so me spremili do bližnjega zdravstva v Nova sela. Našli smo ga šele v mraku, ker se je skril pred Italijani. Pregledal me je in začel kimati z glavo. V tistih kretanjah sem razbral, da je konec z mojim očesom.

Naši so zapustili položaje, ker so bili na smrt izmučeni. Za nekaj tednov sem moral v bolnico, toda tam nisem imel občutka. Sklenil sem, da se bom še boril, čeprav imam samo eno oko. V boju, ki sem ga opisal, smo zadrževali sovražnika več kot dve uri. Čeprav je imel tisti dan ogromne izgube, je še in še pošiljal v smrt nove skupine vojakov. Tisti dan so zasedli Banja loko, Nova sela in se obdržali v teh krajih več mesecev. Bilo jih je 1600 do 2000. Hoteli so za vsako ceno držati glavno cesto iz Kočevja proti Delnicam. Naslednje dni so jih napadle naše čete skupaj z manjšo hrvaško enoto v Banja loki. Borba je bila srdita. Ves dan je neprenehoma pokalo, le ponoči se je nekoliko pomirilo. Zgodaj zjutraj so se borbe nadaljevale. Naši so prodrli v središče vasi ter zaplenili dva lahka, en težki mitraljez in več drugega vojaškega materiala.

Napad na Kočevje

Bliža se 18 leto, odkar so naše partizanske enote napadle mesto Kočevje, v katerem so se utrdili po kapitulaciji Italije Nemci in domači izdajalci — belogardisti. 3. decembra so Tomšičeva in Serčerjeva brigada z nekaj četami Loške brigade in

niso preprečile pot v mesto. Z vso silo smo se prebijali proti središču mesta.

Sovražnik se je skoncentriral v gradu, ki je bil v središču mesta, na cerkvenem zvoniku pa je imel mitraljesko gnezdo. Nastala je poulična borba, težka in

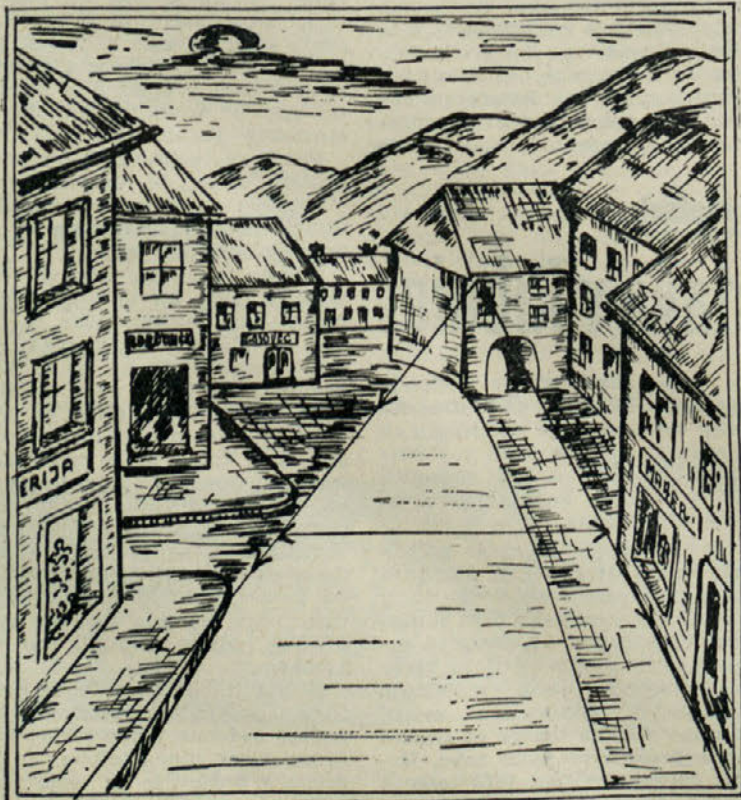
dili domači izdajalci.

Ostalo je samo še eno gnezdo, ki je bilo najbolj utrjeno, in to predel od gradu do cerkve. Prehod je bil podnevi nemogoč. Zato smo morali napraviti barikade čez cesto s kamenjem in raznim materialom, ki smo ga pač imeli pri rokah. Tako smo omogočili prehod čez cesto tudi podnevi. To je bilo zelo pomembno zaradi vzdrževanja zveze med poedinimi našimi edincami, ki so bile raztresene po vsem mestu, kakor tudi za dovažanje municije, ki je bila nujno potrebna tudi za naš top, ki je nenehno streljal v grad iz ulice pri sedanji restavraciji »Metke«.

Borba je trajala podnevi in ponoči ob pomoči vseh vrst orožja. Po dolgotrajni borbi je sovražnik začel zmanjkovati municije. Obvestili so Ljubljano, naj jim takoj pošlje municijo in pomoč v ljudeh. Pošiljke, katere so spuščala sovražnikova letala obkoljenim sovražnikom, so večinoma prišle v naše roke. Tako sovražniku ni preostalo drugo, kakor da pristane na premirje. Z ukano so podaljšali premirje, ki je trajalo nekaj ur in si s tem pridobili čas, da so pričakali pomoč.

Sovražne kolone so prišle na čelu z oklepnimi vozili po Ljubljanski cesti. Zaradi naše slabe obveščevalne in civilne službe je sovražna kolona prodrla brez vsakih ovir skoraj do Kočevja. Tu so je prestregle enote Tomšičeve brigade, vendar smo se morali zaradi sovražnikove premoči umakniti iz že osvobojenih predelov mesta. Tako je Kočevje ostalo v rokah sovražnika.

Rudi Levstik

Središče mesta z gradom, od koder je imel sovražnik pregled nad glavno cesto in trgov, ki ju je imel pod zaščito svojega orožja iz gradu

III. bataljonem XV. brigade dobili povelje, naj začnejo napad na Kočevje in ga osvobodijo. Takrat sem se nahajal v začasni komandi mesta Kočevje, skupno z bratom Milošem.

Kočevje je bilo v noči med 3. in 4. decembrom 1943 že popolnoma obkoljeno od partizanskih edinc. Obroč smo začeli stiskati. Morala naših borcev je bila visoka, saj smo vsi želeli čimprej osvoboditi mesto izpod sovražnikove pете. Naša naloga ni bila lahka. Kočevje je bilo ograjeno z bodečo žico in bunkerji, od koder je pošiljal sovražnik smrtonosne kroglice. Zapreke nam

naporna. Sovražniku, kateremu ni uspelo pobegniti v grad ob našem prodoru, se je skril v najbližja kritja, od koder se je branil. Po dvodnevnom boju smo zavzeli skoraj vse mesto, razen cerkve in gradu. Največ preglašev nam je delal mitraljez na zvoniku, od koder je neusmiljeno sejal smrt med našimi vrstami. Strupeno kačje gnezdo z zvonika je vzelo življenje tudi našemu hrabremu komandantu XIV. divizije in narodnemu heroju Mirku Bračiču.

Po njegovi smrti je ista usoda doletela tudi sovražno gnezdo z zvoniku, v katerem so se vgnez-

z zvonika, v katerem so bili sovražniki — domači izdajalci, je mitraljezki rafal ubil Mirka Bračiča, komandanta XIV. divizije. Čez cesto je bila partizanska barikada (Skici narisal Rudi Levstik)

Kako daleč smo z decentralizacijo delavskega samoupravljanja?

Kočevje dne 26. septembra. Danes je bil v Kočevju plenum Občinskega sindikalnega sveta, kateremu so prisostvovali tudi gostje: član Republiškega odbora Zveze sindikatov Slovenije tovariš Plevnik, podpredsednik OSS Ljubljana tovariš Kamenšek in sekretar ObK ZK Kočevje tovariš Ludvik Golob.

Člani plenuma so najprej poslušali poročilo o decentralizaciji delavskega upravljanja in izdelavi pravilnikov o notranji delitvi dohodka (poročilo je podal predsednik komisije za delavsko upravljanje tovarš Ernest Tušek). Poročilo komisije za gospodarski razvoj pa je prebral tovariš Tone Levstik. Iz poročil in razprave povzemamo nekatere zaključke s plenuma.

Tovariš Levstik je podrobno poročal o polletni realizaciji plana gospodarskih organizacij in pri tem navajal uspehe, ki so bili doseženi v posameznih gospodarskih organizacijah.

Tov. Tušek je v svojem poročilu med drugim dejal, da se kolektivi razlikujejo med seboj po aktivnosti in notranjih problemih, kar nam kažejo tudi rezultati pri decentralizaciji upravljanja. Analiza v posameznih gospodar. organizacijah prikazuje precejšen napredek pri uveljavljanju decentralizacije delavskega samoupravljanja. V začetku leta smo imeli le 19 obratnih delavskih svetov, sedaj pa jih imamo že 60, nadalje 82 svetov ekonomskih enot in dva delavska sveta v podjetjih v izgradnji.

Na Rudniku so že v letu 1959 izvolili tri obratne delavske svete, izvolili morajo pa še dva. V tem Trgoprometu ima 28 ekonomskih podjetij imajo precejšnje težave, obratne enote pa so imele zavoljo realizacije prodaje premo-li že v lanskem letu. Več pozor-

O izvolitvi obratnih delavskih svetov in ustanovitvi ekonomskih enot so v podjetju Avto že večkrat razpravljali. Prav bi bilo, da bi se sindikalna organizacija bolj zavzela, da ne bi ostali samo pri besedah, temveč naj bi decentralizacija organov delavskega samoupravljanja postala čimprej resnična.

V KGP imajo že več let 16 obratnih delavskih svetov, od leta 1959 so imeli obračunske enote, v juliju pa so prešli na 28 ekonomskih enot. Odnose med ekonomskimi enotami so uredili, večjo aktivnost pa bi morala pokazati sindikalna podružnica. V podjetju imajo težave zaradi pomanjkanja stanovanj.

V juliju so v podjetju Zidar organizirali tri ekonomske enote in izvolili obratne delavske svete v izvolitvah.

Trgoprometu ima 28 ekonomskih podjetij imajo precejšnje težave, obratne enote pa so imele zavoljo realizacije prodaje premo-li že v lanskem letu. Več pozor-

Kemična tovarna in Itas sta podjetji v izgradnji. Izvolili so organe upravljanja, v Itasu pa se pripravljajo, da bi že letos prešli na ekonomske enote.

KZ Kočevje ima dve ekonomski

Gradnja Kemične tovarne v Kočevju lepo napreduje

enoti, v okviru enot pa imajo več obračunskih enot.

Sedaj pa še nekaj besed o pravilnikih o delitvi čistega dohodka. KGP že ima tak pravilnik. Gostinsko podjetje Pugled ima pravilnik o delitvi čistega dohodka in delitvi osebnega dohodka. Prav tako tudi Zidar, Trgopromet in Oprema. V Elektru imajo pravilnik o delitvi osebnega dohodka, pravilnik o delitvi čistega dohod-

ka pa je še v obravnavi. V Tekstilni, Rudniku in Ključavničarstvu posebne komisije in kolektivni razpravljajo o teh pravilnikih. Imamo pa še precej podjetij, kot na primer Itas, Avto, Kemična tovarna, Kovinar in še nekatera druga podjetja, ki nimajo še pravilnikov o delitvi dohodka in osebnega dohodka.

Poročili in razprava sta pokazala, da je še vrsta problemov v naših podjetjih in sindikalnih organizacijah, ki jih je treba sproti reševati s sodelovanjem vseh članov kolektivov. V razpravi so se dotaknili tudi dela samoupravnih organov in javnih službah, ki se je letos začelo uvajati. Tu je še precej pomanjkljivosti, katere bo treba odpraviti.

Pred konferencami LMS

13. septembra je bila 3. plenarna seja Obč. komiteja LMS Kočevje, na kateri so razpravljali o problemih mladine in o pripravah na letne konference aktivov. Uvodoma je govoril predsednik ObK LMS Milan Rus. Iz referata in razprave povzemamo nekaj misli.

Razvoj družbenega upravljanja, posebno pa nov gospodarski sistem, postavlja ljudsko mladino v takšen položaj, da ne sme le spremljati dogodkov in sprememb, ampak mora postati njihov aktivni člen. Aktivni LMS v zadnjem času razpravljajo o vlogi mladine v samoupravnih organih. Posebno aktivno se je pokazala mladina v »Elektro«, ki sodeluje v vseh organih upravljanja v podjetju. Tudi mladina v Strugah, na Rudniku in Zidarju se v zadnjem času zani-ma in razpravlja o raznih problemih v proizvodnji.

Pred LMS se postavlja zelo velike naloge. Kongres LMS bo obravnaval različne probleme mladine. Pokazalo se je, da je mladina pripravljena aktivno delati, potrebno pa bo poiskati take oblike, ki najbolj ustrezajo pogojem njihovega dela. Oblik ni malo, samo poiskati jih je treba. Kot nova oblika idejno-vzgojnega dela so proizvodne konference, ki so priporočljive predvsem za aktivne v podjetjih. Mladina na Rudniku se je že

pri sestavljanju programa odločila za to obliko.

Bilten, ki ga je izdal ObK LMS je dal smernice za delo aktivov. Važno je, da aktivni že idejno-vzgojnega dela na osnovi sedaj pripravljajo razne oblike idejno-vzgojnega dela na osnovi programov, ki jih sprejemajo na letnih konferencah.

Na delovnih akcijah je v letošnjem letu sodelovalo skupno 55 mladincev. V prvih dneh oktobra bo odšla na zvezne delovne akcije še zadnja delovna brigada. Pričakujejo, da bo kočevska mladina v celoti izpolnila svoje obveznosti.

Seja ObK LMS Kočevje je bila uspešna. Aktivni so izmenjali izkušnje v zelo živahni razpravi, zaključke pa bodo obravnavali na občinski konferenci LMS, ki bo konec oktobra letos.

Tretji kozmonavi bo samec

Tretji sovjetski kozmonavt naj bi bil samskega stanu. Tako vsaj pravi sovjetski kozmonavt Titov v poročilu, ki ga je objavila »Pravda«. Titov je tudi povedal, da bi lahko tudi ženske postale vesoljske potnice. Bomo videli?

Popotni zapiski

sem jo hitro ucvrl iz čebelnjaka.

»Letos je zelo slabo«, mi je odgovoril Grabrijan. »Če bo toliko, da se bodo čebele prehranile, pa bo dobro.« Pogovorili smo se, da bo napisal nekaj o čebelah za »Novice«. No, bomo že videli, kaj bo povedal marljivi čebelar.

Po Stalcarškem hribu smo srečali nekaj kolesarjev in tovornih avtomobilov, ki so prevažali les. Polje in gozdovi tja proti Mozlju in Koprivniku dobivajo prve jesenske barve. Sonce je že toplo ogrevalo Stalcarje in Moravo, vasi okrog Banja loke se bleščijo v lepem jesenskem dnevu, da človek nehotne pomisli:

»Lepa je naša zemlja z vrhovi gora in prijaznimi vasicami, ki jo pokrivajo.«

V Banja loki zidarji dokončujejo z adaptacijo šole. Otroci se igrajo po vrtovih, ženske gredo v trgovino, ki je kar dobro založena s špecerijskim blagom. Poslovodjo vprašam, kako gre promet s tekstilom, ki ga je tudi nekaj na zalogi v trgovini.

»Slabo«, mi odgovori. »Tekstil

kupujejo ljudje v Kočevju, ker mi nimamo veliko tekstila, ker se nam ne izplača.«

V Banja loki je tržni inšpektor izrekel kazen tamkajšnjemu mesarju, ker je imel pokvarjene uteži.

»Že dvakrat sem ga opozoril nato«, nam je dejal tržni inšpektor, »pa ni nič pomagalo, bo sedaj kazen.«

Na kmetijskem obratu v Kostelu so se pripravljali, da bodo začeli z žganjekuho. Sadja imajo letos kar precej in ga tudi prodajajo. Razvaline Kostelskega gradu pokriva bršljin, v šoli med sadnim drevjem pa dobivajo prvo učenost otroci. Slikam razvaline gradu, mimo pride 9-letni deček in mi modro pripomi-ni:

»Od tu so najlepše slike, vsi slikajo s tega mesta.«

V vasi se ustavim pred šolo. Odmor je in polno smeha otrok. Učiteljce odhajajo iz šole.

»Pa kam greste tovarišice?« pobaram.

»V šolo,« dobim odgovor.

»Ali ni tukaj šola?«

»Seveda je, pa imamo dva razreda tudi v Fari,« mi pojasni. Na dvorišču gostilne pri Papežu odkrijemo v lepo urejeni vrtni peči ovco, ki se je lepo pekla poleg žerjavice. Agilni Papež res skrbi za svoje goste, da jim vedno lahko postreže.

Kolpa in Čabranka sta vedno lepi s svojim tokom in planinami, ki bdiho nad njima. Srce se umiri in prislunne življenju ljudi, ki bivajo ob njihovih bregovih. Mirno teče njihovo življenje, brez razburljivosti opravljajo svoje delo po domovih, grapah in gozdovih.

V Bosiljvi loki imajo lepo urejeno trgovino in skladišče. Skoda, da nam je ta utis pokvarila tehnična, ki je pokazala to, da gre pri tehtanju blaga 10 dkg v škodo potrošnika. Kazen, ki jo je izrekel tržni inšpektor, si je poslovodja kar zaslužil; pa naj dela tako, da ne bodo potrošniki oškodovani.

V Oslinici smo skušali popraviti naš fotoaparat, pa nismo uspeli. Tamkajšnja slikarica nam je dejala, da nimamo v aparatu prave kasete, da bi zamenjali film. Kaj hočemo, smo ga pač polomili.

Separacija na Rudniku Kočevje bo v kratkem dograjena

na, prav tako tudi z investicijskimi deli. V Ključavničarstvu so angažirali za hitrejši proces decentralizacije dva strokovnjaka iz republiškega revizijskega zavoda. Ustanovili so pet ekonomskih enot, vendar pa ugotavljamo, da politična aktivnost sindikalne podružnice ni šla v korak z razvojem. Ni dovolj, da se lepo uveljavljajo ekonomske enote, pač pa se morajo vzporedno razvijati tudi odnosi med ljudmi.

nosti bodo morali posvetiti medsebojnim odnosom med ekonomskimi enotami.

V Tekstilni so v juliju prešli iz obračunskih na štiri ekonomske enote. Sodelovanje med temi enotami temelji na zdravi podlagi.

Podjetje Kovinar je nastalo iz dveh podjetij: Inštalacije in Kleparstva. Izvolili so že nove organe delavskega upravljanja in imajo dve ekonomski enoti... Sind-

Obujamo spomine

Letos širom naše domovine obujamo ob 20-letnici naše vstaje spomine na prehojeno pot in na ljudi, ki so darovali življenje za svobodo in sedanjí čas. In prav je tako! Naša mladina, ki je zrastle v novi, svobodni domovini, lahko črpa iz slavne preteklosti bogate primere in zgleda.

Tudi partizanska Kočevska je letos poprišče spominov, ko se na slavi zbirajo stari borci, aktivisti in vsi, ki so na en ali drugi način sodelovali v NOB. Komaj je minilo slavlje v Dragi, že je bila pred nami Kočevska Reka in njen praznik.

Ko so v nedeljsko jutro hiteli mimo Smuke in Starega loga, so nam misli pohitele v Pugled in že je vstalo pred nami Kočevje. Bilo je obisjano s soncem. Z nami je bil tudi tovariš Setinec, ki je bil zadnjič v tem mestu ob zgodovinskem zboru odposlancev slovenskega naroda kot član slovenskega parlamenta, ki je bil tu izvoljen. Ni mogel verjeti svojim očem, ko je videl obnovljeno in pomlajeno mesto ob Rinži. Posebno se je zanimal za Seškovo dom, kjer je bil takrat med vojno na zasedanju in je povedal marsikaj iz tistih dni in noči, ki jih je prebil takrat v Kočevju.

Toda pred nami je bila še pot in že smo se povzpeli preko Stalcarškega hriba v Reško dolino, ki je bila obisjana s soncem. Mladina in odrasli so se zbirali ob cesti in se potem z avtobusom odpeljali na kraj slavlja. Kočevska Reka nas je sprejela

v cvetju in zastavah. Pred spomenikom je zadenela pesem, potem je govornik — domačin odkril grobnico. Vsa slovesnost je bila zelo lepa. Po končani slovesnosti so svojci padlih borcev zasuli grobnico z vencem in cvetjem, množica pa se je molče poklonila spomenu teh žrtev.

Med drugimi svojci so bile med udeleženci tudi partizanske vdove: Jeselnikova in Koširjeva iz Sadnega hriba, Valenčičeva in Moharjeva iz Brige. Ko smo si segli v roke, so solze povedale, da njihove žrtve niso bile zaman, saj raste to novo, lepše življenje...

Na plesišču pred hotelom je zarajala mladež, a odrasli, stari znanci iz dni borbe pa smo si pripovedovali, kako nam tečejo sedanjí dnevi...

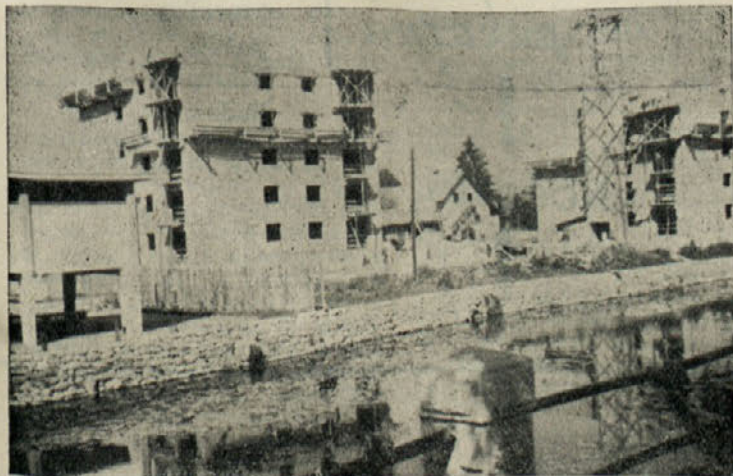
Razstava, ki je že bila v Dragi, je tokrat v Kočevski Reki prišla do večjega izraza, saj je lepa dvorana v kulturnem domu res primernejši prostor kot je bil v Dragi. Naj bi našla pot še v druge kraje Kočevske.

Potem nas je vodila pot proti Ribnici, kjer so slavili svoj festival. Prireditve so lepo uspeli in je zato Ribniški festival res lep doprinos Ribničanom in vse njene okolice ob letošnjem slavlju 20-letnice vstaje.

Marjan Tratar-Učo

VREME

Lepo vreme bo v splošnem trajalo dalje. Okrog 4. oktobra se pričakujejo predhodne padavine.

Ob Rinži gradijo nova stanovanja

V Elektro so do nedavnega vladali mezdni odnosi. Z aktivnostjo sindikalne podružnice in subjektivnih sil v podjetju so prišli do prepričanja, da morajo stari način dela opustiti, kar je predpogoj za razvijanje novih družbenih odnosov. Kljub temu, da še nimajo organiziranih ekonomskih enot, stre-mijo, da bi le te v kratkem zaživele.

kalna organizacija bi morala pokazati večjo politično zrelost v pojasnjevanju problemov, ki se pojavljajo v podjetju.

V obrtnem centru Oprema so izvolili organe upravljanja in petih ekonomskih enotah. Te enote pa niso prišle še do veljave v odločanju in delitvi dohodka kot je v razpravi poudaril predsednik sindikalne podružnice Opreme.

Preživeli borci I. Ribniške partizanske čete ob zadnjem slavlju na Travní gori

Občinski ljudski odbor Kočevje

Ob 18. obletnici zasedanje Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju, ko so bili položeni temelji ljudske oblasti v zaslužnji domovini čestitamo vsem borcem in aktivistom ter vsem delovnim ljudem kočevske občine in jim želimo še veliko delovnih uspehov

Občinski odbor SZDL
Občinski komite ZKS
Občinski odbor ZB NOV
Občinski sindikalni svet
Občinski komite LMS

Občinski odbor ZROP
Občinska gasilska zveza
Občinski odbor ZVVI
Občinski odbor RK
Društvo prijateljev mladine

Občinska zveza Svobod
Občinska zveza za telesno vzgojo
ter druge organizacije, društva
in ustanove

Živel 3. oktober - praznik občine Kočevje!

Kmetijska zadruga KOČEVJE

Z OBRATI:

Struge
Predgrad
Banja Ioka
Fara
Osilnica

čestitajo ob občinskem prazniku 3. oktobra vsem zadržnikom, občanom in poslovnim prijateljem in jim želijo še veliko delovnih uspehov

Čestitkam ob 3. oktobru zgodovinskemu dnevu slovenskega naroda in prazniku občine Kočevje

KOLEKTIV PODJETJA

OVINAR

se pridružuje

Izvršujemo vsa vodna inštalaterska in kloparska dela, centralno kurjavo, strojno ključavničarstvo ter vsa ostala sorodna dela. Cenjenim strankam se priporočamo

Kolektiv

Ključavničarstva
KOČEVJE

se pridružuje
čestitkam
ob prazniku
kočevske občine
3. oktobra

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

Zidar

Vse delovne ljudi pozdravlja in čestita k prazniku

Na ruševinah starega smo zgradili nov, lepši svet. Po zaslugi naših delovnih ljudi so bili v povojnem obdobju doseženi na vseh področjih dejavnosti ogromni uspehi

Naj bo 3. oktober spodbuda za še večje uspehe v bodočem delu

*Slaščičarna
in pekarna*

Kočevje

Borbene pozdrave ob občinskem prazniku pošilja delovnim ljudem

OPREMA Kočevje

s svojimi obrati
čestita k prazniku
občine Kočevje
3. oktobra
Naročnikom
se priporočamo

VODNA

SKUPNOST

Kočevje - Ribnica

Potrošnikom vode na področju občine Kočevje čestitamo k občinskemu prazniku

*Zdravstveni
dom*

KOČEVJE

Udeležencem NOV in vsem delovnim ljudem pošiljamo tople pozdrave ob 3. oktobra

CENTRALNO SKLADIŠČE
SKLADIŠČE PIJAC

PREHRANA
OSKRBA
RUDAR

TEHNIKA
ZELEZNINA
OBUTEV

SPECERIJA
POTROŠNIK
HRANA

ROG Koprivnik

TKANINA
MANUFAKTURA
TEKSTIL

KOSTEL Livold
KOLONIALE Željne
POLJANKA Predgrad

GALANTERIJA
KNJIGARNA-PAPIRNICA
SADJE-ZELENJAVA

KOČEVJE

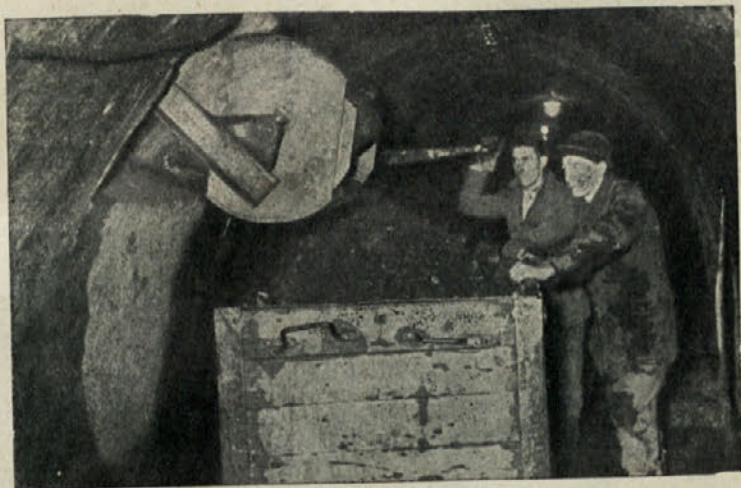
IZBIRA Stara cerkev
ZARJA Stari log
ŽIVILA Mozelj

MOŠENIK Morava
POSTREŽBA Banja loka
KOLPA Fara

KREMPA Bosljiva loka
PRESKRBA Osilnica
CABRANKA Papeži

rgopromet

z vsemi ekonomskimi enotami želi vsem cenjenim potrošnikom, odjemalcem in občanom v jubilejnim letu in za občinski praznik **3. oktober** mnogo uspehov pri delu za napredek in gospodarski dvig občine

Kočevje

Rudnik
rjavega
premoga

Ob 3. oktobru in 20-letnici ljudske vstaje pošiljamo borbene pozdrave vsem rudarjem, občanom in ostalim delovnim ljudem z željo, da bi v bodoče dosegali še večje uspehe. Ponosni smo na uspehe, ki smo jih dosegli na vseh področjih dejavnosti in s tem izboljšali življenjski standard delovnih ljudi.
RUDNIK RJAVEGA PREMOMA KOČEVJE

RAZPIS

KOMISIJA ZA USLUŽBENSKE ZADEVE OBLO KOČEVJE
r a z p i s u j e

delovno mesto

DIREKTORJA ZAVODA ZA PROSVETNO-PEDAGOŠKO SLUŽBO KOČEVJE

Pogoji: visoka strokovna izobrazba s petletno prakso prosvetnega dela. Interesenti naj vložijo predpisano kolkovano prošnjo z dokazili o šolski izobrazbi, življenjepisom in podatki o dosedanjem službovanju na ObLO Kočevje v 15 dneh od dneva objave tega razpisa.

Komisija za razpis delovnih mest pri ObLO Kočevje

OBIŠČITE RAZSTAVO FOTOGRAFIJE 1961

ki jo na občinski praznik in v počastitev 20. obletnice revolucije prireja »Fotoklub Kočevje« v dvorani Zavoda za socialno zavarovanje v Kočevju.

Razstava bo odprta 3. oktobra ob 11. uri in bo trajala vključno do nedelje 8. oktobra. Odprta bo vsak dan od 9. do 11. ure in od 15. do 19. ure.

France Trampuš:

Ljubezen in smrt

Sestra je dala Julki injekcijo in v nekaj trenutkih je minilo. Julka je obležala na postelji. Sestra ji je dvignila nogo, ki se je še dotikala tal. Rekla je predse:

»Kje je le dobila knjigo?«

»Nimam pojma.«

»Reva je. Kaj bi napravila ti, ko bi pri dva in dvajsetih letih zvedela, da te čez nekaj mesecev ne bo. Tri, štiri, pet mesecev... Sedaj ve.«

Pregledali sta knjigo, ki jo je nekje staknila Julka. Pogled jima je drsel prek vrstic in obstal pri naslovu:

Prognoza: Pacijeti umiru i uz gore pomenutu terapiju za pet ili šest meseci posle postavljanja dijagnoze...

Obe sta brali. Bolničarka je potem zaprla knjigo in jo stisnila pod pazduho. Gledali sta Juko, ki je sedaj mirno ležala in dihalo v enakomernih presledkih. Sestra ji je dvignila glavo in obrnila strgano zgledje, ki je bilo pomočeno s solzami in slino.

»Strašno je bilo, sestra. Kaj takega še nisem videla. Trgala je vse, veste, z nohti in z zobmi. Ko sem ji hotela izpuliti vzglavje, je kričala: umrla bom, umrla, jaz umrla... Kaj bo, ko se prebudi?«

»Bomo videli.« S tem je hotela končati pogovor in pregnati misli, ki so bile tudi njej neprijetne. Bolničarka pa je še vedno stala in gledala na dvigajoče se prsi in ohlapne ude.

»Greva? V osemnajsti je treba še punktirati. Kmalu bo dve.«

Ko sta odšli, so se začele iz dnevnega prostora vračati v sobo bolnice.

Prebujala se je počasi. Skozi priprte trepalnice je najprej videla nekaj križajočih se pramenov svetlobe, ki so sijali iz luči. Potem je popolnoma odprla oči in videla, da jo druge bolnice opazujejo. Spet je zamižala. V trenutku je prišel sunek: zato jo gledajo, ker vedo, da bo umrla. A zdaj je bila mirnejša, komaj se je vzvalovilo čustvo. Zdaj je na dlani: trije, štiri meseci. Morebiti še manj. Manj! Živila bo samo toliko časa, dokler je ne bo bolezen priklenila na posteljo. Potem, potem pa že ve... Nič delj! Občutek je bil, podobno zmagovalstvu; vsaj nekoliko je gospodar svoje usode. Kako le umreš? Je težko? Boli? Ali pa kar zaplaval ali zaspiš? Misel se ji je zdela bedasta. Važno je samo: umreš in konec. Da bi se sedaj tolažila s tem, kaj je obstran smrti, se ji je zdela abotna. Profesorica biologije bi bila, da — bi bila — čez nekaj let, bila je aktivistka, prepričevala je sošolke. Ne, svojega življenja ne zataji! Saj bo še žive-

la. Se meseci so pred njo. Potem pa smrt. Legla je na desno stran, skrčila kolena k sebi in drgetala. Možgani so ji v ritmu vsiljevali: »Smrt — smrt — smrt.«

Bolnica, ki je ležala na postelji v kotu je vstala in se ji približala:

»Gospodična, pomirite se. Saj še ni vsega konec. Narava dela čudeže. Zdravniki se zmotijo in to nič kolikokrat. Moj mož bi po njihovem moral umreti že pred dvajsetimi leti. Kar korajžno!« Približale so se tudi druge bolnice. Ena je rekla:

»Vse bomo šle. Čez sto let ne bo ničesar za nami.«

Božale so ji lase.

Domači so si brisali oči, ko so jo pričakali pri avtobusu, brisali so si oči, ko je odhajala na polje, brisali so si oči, ko se je zjutraj prebujala in ko je zvečer mati odšla od nje, so se ji dvignile roke k očem. Vaščani so jo pozdravljali, ji govorili, da bo boljše, da sta ji potrebna čist zrak in domača hrana. Izkazovali so ji nesheto majhnih pozornosti.

Kako dobri so pravzaprav ljudje! Vsi bi ji hoteli pomagati. In kako lep je ta domači svet. Med drevjem in polji, ob reki in ob potokih, celo med grajskimi razvalinami vrh griča, povsod je killo in cvetelo življenje. Ko je tako hodila, se je trudila, da ujame vsak najmanjši spomin iz otroških let. Postajala je na krajih, kjer so se nekdanje igrali in skušala v mislih do podrobnosti obnoviti dogodek.

»Ali se je zgodilo še kaj drugega? Kdo je bil tedaj še z nami?« se je vsakokrat spraševala in res ji je uspelo, da je včasih za celo popoldne odrinila misel na smrt.

Potem pa jo je ta misel toliko huje ožigala. Trava — to je bilo življenje, življenje so bili hrasti, v katerih sencih je hodila. In med tem življenjem ona, ki je ne bo več tedaj, ko se bo listje osulo. Nič več jeseni. Jeseni ne bo videla nikoli več. To je njeno poslednje poletje.

Hotela je pomagati domačim pri delu. Prehudo jo je utrujalo. Še huje ji je delo, da so neprestano pazili nanjo. In tisto brisanje oči. Ni več prenesla. Bolje je, če hodi sama.

Dnevi so minevali in zazdelo se ji je, da je nekako otopela.

Vsaki večer je tipala tisti dve bunkici na rebrih in bulo na stegnu. Komaj jo je bolelo. Neka večera je tudi ob komolecu otipala trdo izboklino. Segla je po tableti in si jih nekaj z dlani vsula v dlan. Hitro je spila čaj, ki ji ga je mati vsaki večer postavljala na nočno omarico.

»Niso se zmotili,« se je prilepilo v misli. »Samo da sem se rešila tistega brloga in smradu po hrani in zdravih.« Te besede je potem ponavljala. Nekaj jo je sililo, da ni prenehala. To se ji je v zadnjem času večkrat pripetilo.

»To je pa res noro.« Pomislila je in potem ponavljala ta stavek. Stene so jele približevati druga drugi, bile so že čisto ob njej, čutila je njihov hlad, potem so jo stiskale, da je gorela od vročine in da je znoj lil z njenega telesa. Vse manj prostora ji je ostajalo, kot bi se znašla med mlinskima kolesoma, ki ji stiskata, stiskata, sedaj že lomita kosti.

Povedali so ji, da je prišel Boro na počitnice. To je vzbudilo njene misli. Prišel je nekdo, s komer bi se lahko pomenkovala. Prišel je njen nekdanji Boro. Tako je vsaj mislila soseska. Toda to je bilo še v gimnaziji in takrat je človek še otročji. On jo je imel rad. To je bilo zanjo premalo. Malo je bil podoben fantu, ki si ga je želela. Ni bil tak, kakršni so bili moški, o katerih je brala. V mestu sta šla nekajkrat v kino in že je postal nemogoč. Zasedoval jo je na vsakem koraku in ji pisaril razburjena pisma.

Srečala sta se na vasi.

»Kako je s teboj?«

»Skomignila je z rameni.«

»Kaj pa počneš ti? Izpiti?«

»Kar gre. Izpiti sem dobro napravil.«

»Se kaj dobiva. Saj veš, kakšen dolgčas je doma.«

»Sijajno. Spremim te. Kam nameravaš?«

Napravila sta nekaj korakov. Na njem je opazila nekaj od tistega, kar ji nekdanj ni ugajalo.

Videla je, kako mu prija njeno povabilo.

»Pravzaprav tavam brez cilja in preganjam dolgčas. Hudo sem bolna. Ne bom več dolgo.« To je rekla mirno, kakor bi pripovedovala o nekom drugem, ki ga komaj pozna.

»Bodi pametna. Bo že kako. Človek vselej tako misli.«

Zazdel se ji je plitek. Ni vredno odgovarjati, je pomislila.

Njemu beseda ni tekla. Niti nista govorila o nekdanjih sošolcih, s čimer se da vedno mašiti pogovor med znanci.

Skozi Julko je divjal vihar misli.

»Vroče je,« je rekla.

»Tudi meni.« In čez čas: »Pojdiva tja v senco.«

Pokazal je na kozolec. Šla sta tja. Boro je hotel sesti zunaj na travo, Julka je stopila skozi priprta vrata. Spustila se je na seno.

»Boro! Kako mehko je. In kakšen vonj.«

Prišel je za njo in legel zraven nje.

»Ali ni čudovito dremati na svežem senu! Včasih sem se poleti kar preselila na skedenj.«

Umolknila sta in zbirala misli. Julka se je obrnila k njemu:

»Boro, žal mi je za tisto. Neumna sem bila. Spletla sem si pravljico in čakala, da se uresniči.« Premolknila je za trenutek. »Napak je bilo. Sedaj bi znala ceniti tvoja čustva.« Sama ni vedela, koliko tega, kar je rekla, je res.

Njegove oči so se zapičile v njen obraz. Začutila je, da ji ustnice podhrtevajo.

»Nisva še vsega zamudila. Takrat me je prizadelo. Strašno sem trpel. Mislim sem, da ne bom prebolel.«

Nagnil se je nad njo in jo poljubil. Bil je to drugačen poljub od tistih nekdanj, ki sta si jih dala pred leti.

»Julči, mislim, da te še vedno ljubim. Ostalo je v meni. Ljubim te. Nekje sem vedno še upal, da se spet povrne tisto.«

Julka je strmela vanj. Kadar se je nekoliko nagnil nazaj, mu je pramen svetlobe, ki je prihajal skozi špranjo med razmahanimi deskami, posvetil na golo čelo, ki je segalo do sredine glave. Tudi to jo je nekdanj na njem motilo.

V stegnu se je oglasila bolečina.

»Rada bi jabolko ali hruško, tudi če še ni zrelo...«

»Takoji dobiš.« Med vrati ji je pomahal.

Stekel je iz kozolca. Julka je med tem poiskala tableto in jo položila na jezik. Vrnil se je in

jedla sta kisl jabolka in se smejala.

Roko ji je položil krog pasa. Za trenutek je občutila, da so se njegove mišice napele. Potem se je brada dotaknila obraza in suhe ustnice so prijele kožo. Spustila je veke in za trenutek se je zazibala v odrešilni nič. Vzdrnilo jo je:

»Veš, mislim, hotel sem, da bi se tisto iz gimnazije spet povrnilo. A nisem več imel upanja. Ne izbiješ si iz glave tistega, kar si nekoč imel. Dragica...«

Ustnice so se združile. Občutila sta, da so se dotaknili zobje. Na nedrhi je začutila njegovo roko. V njej je gomazelo. Ubežati bi hotela. A to je bržčas poslednja prilika. Gotovo zadnja. Omahovala je. Če se bo zgodilo, bo to daleč od njenih sanj. Kolikokrat je mislila... Postala je predmet. Telo. Zaprte veke so ji prihranile pogled nanj. Ne bi prenesla. Vanjo je butala njegova sapa, zavedla se je, da so njegove roke, njegovo telo, tega vajeni. Ona je zamudila, zamudila...

»Julči, ne bi mogel verjeti, da ti je to pr...«

Z dlanjo mu je zatisnila sopeča usta.

»Molčiva.«

Boro je ponavljal njeno ime.

»Hotela sem se dati tebi. Tebi.«

Besede so obvisle v zraku. Vedela, vedela je, preden je rekla, da to ni res, da je sebično. A prevzela jo je želja, da bi za njo nekdo žaloval, da bi je ne mogel pozabiti. Nikoli pozabiti. Stisnila sta si roki. Pomislila je: to ni ne ljubezen, ne prijateljstvo, to je storjeno tjavdan, zaradi lepšega. Se huje: to je prevara.

Obrnila se je v stran od njega. Zdaj so bile misli jasne. To je bil obračun z življenjem, ki se ji je skazalo tudi v tem poslednjem dejanju. Plaz se je

utrgal in se ne ustavi več. Nicesar ni več. Ljudje varajo sami sebe. Žive od utvar. Njej to ni dano. Toliko si je obetala od tega zadnjega... Nora utvara! Slovo bo lažje...

V lase so ji segli Borotovi prsti.

»Julka, poslušaj...«

»Potem. Sedaj bi rada zaspala.«

»Prav, dragica.«

In spet prsti v laseh.

Misli so se trgale. »Tableta«, je pomislila. Zrla je v steno, skozi katero zdaj ni več sililo sonce. Nenadoma se ji je slika sčefrala. Nič več pričakovanja, nič več upanja. Nima več kaj misliti. Končano.

Njegove ustnice so jo zbudile.

»Noč je že.«

Segel je po njej. Julka je planila pokonci. Stepla je bilke s krila. Boro je strmel.

Stopila sva v jasno mesečno noč. Ona spredaj, on je šel za njo. Glavi sta bili sklonjeni. V molku je visela napetost. Stopala sta ob reki. Breg se je rahlo dvigal. Obstala sta na skali nad reko.

»Semkaj sva hodila.«

Julkina glava je nezavedno no, ki jo je mesec od vzhoda posipal s hladno svetlobo. Smrečje onkraj reke je bilo v temi. Reka se je lesketala, mesec se je igral z valovi, ki so doli na plitvini enakomerno šumeli. Prav pod njima je bil tih, temen tolmun, ki si ga je reka na zavojju izdolbla v skalo.

Julko je davilo v grlu.

Boro jo je prijel za ramena.

»Ti je žal? Pomeniva se...«

Ni ga razumela.

Dva koraka. Dva koraka. V trenutku bi bilo storjeno.

Tesno jo je prijel objel krog pasa.

Odšla sta. Julka je razmišljala, da se bo na to skalo še vrnila. Tedaj bo poslednjič.

Pohod patrolj po kurirskih stezah okrog okupiranega Kočevja

Pohod bo v nedeljo dne 1. oktobra. Pričetek ob 9. uri izpred spomenika NOB.

Patrulje naj se zberejo pol ure pred pričetkom pred pisarno TVD Partizan, kjer bodo vodje patrolj oddali zadnje podatke in bodo prejeli kontrolne kartone.

Ker je v razpisu tekmovanj nekaj izprememb, naj javljeni dobro pregledajo prejeta navodila.

Kmetijsko gozdarsko posestvo Kočevje

z upravami in obrati

Kmetijske uprave

Cvišlerji
Livold
Mlaka
Draga
Koprivnik
Vrtnarija
Mlekarna
Stari log

Gozdne uprave

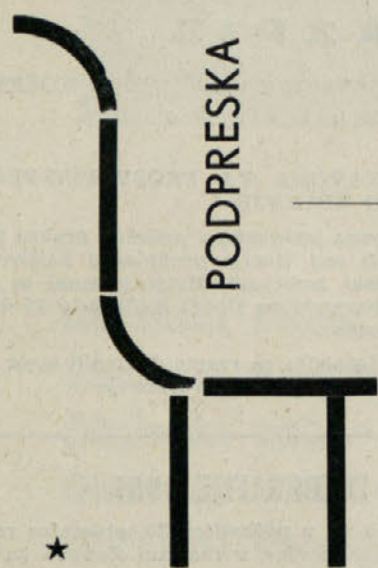
Kočevje
Mozelj
Grčarice
Stara cerkev
Podpreska
Velike Lašče
Gojitveno lovišče
ROG Kočevje

Kočevje
Ribnica
Spedicija

Lesna industrija Kočevje:

Ostali obrati
Avtopark
Centralno skladišče
Gradbena skupina
Delavnice Breg

Ob velikem prazniku kočevske občine 3. oktobru in 20. obletnici vstaje pošiljamo borbene pozdrave vsem, ki so kakorkoli sodelovali v NOB in prispevali za osvoboditev domovine

Za občinski praznik 3. oktober in 20. obletnico naše ljudske revolucije iskreno čestitamo vsem delovnim ljudem naše občine in jim želimo še nadaljnjih delovnih uspehov.

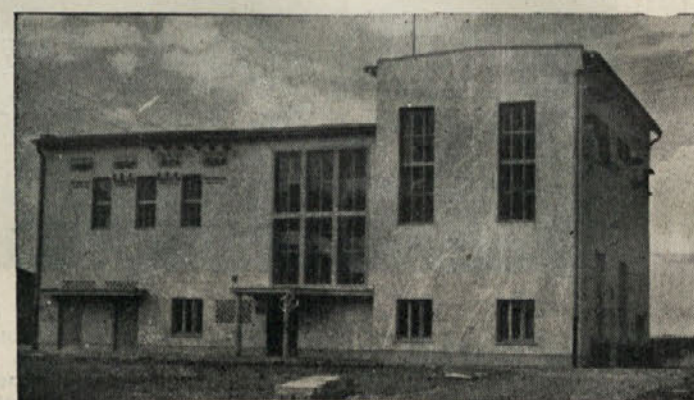
'Jelka'

PROIZVAJAMO:

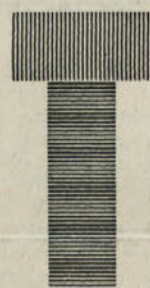
Vrtne ležalne stole, pralnice, pločevino, mesne in čebulne deske, razne obešalnike, embalažo ter druge galanterijske izdelke. Cenjenim odjemalcem se vljudno priporočamo.

Ob 18-letnici tega velikega dogodka čestitamo vsem delovnim kolektivom in potrošnikom električne energije

3. oktober 1943 pomeni najpomembnejši dogodek v rasti naše ljudske oblasti. Sklepi sprejeti na Zboru odposlancev slovenskega naroda, so postali osnova za nadaljni razvoj ljudske oblasti

ovarna sukna

ekstilana

KOČEVJE

Letošnji občinski praznik 3. oktober praznujemo v znamenju 20. obletnice vstaje jugoslovanskih narodov in uspehov, ki smo jih dosegli po osvoboditvi. Delovnim kolektivom naše občine želimo nadaljnjih delovnih uspehov.

Splošno avto-prevoznništvo

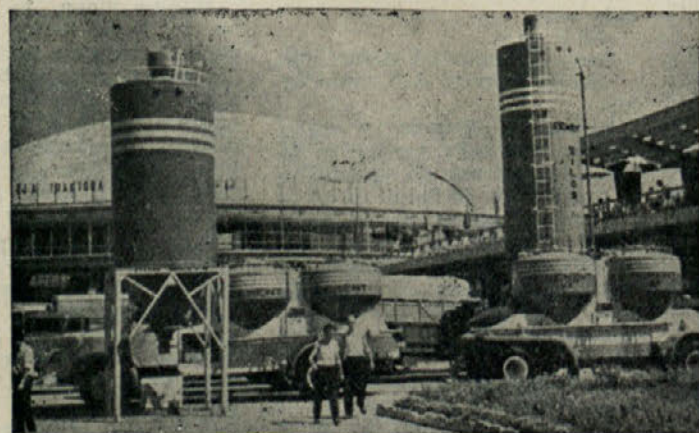
Avto

Kočevje

K prazniku kočevske občine čestitamo vsem občanom

Je svojo dejavnost razširilo po vsem ozemlju Jugoslavije in v inozemstvo. S svojimi uslugami, z dostavljanjem kmetijskega in industrijskega blaga, popolnoma zagotavlja soliden in najhitrejši prevoz vsem komitentom. Potnikom v naših avtobusih nudimo varen prevoz.

3. oktoder nam je mejnik in vzpodbuda za nadaljno rast našega podjetja. Ob tej priliki iskreno čestitamo vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem z željo, da bi v bodoče dosegali še večje delovne uspehe na vseh področjih dejavnosti. Iskrene čestitke tudi vsem borcem in aktivistom NOB

delovni kolektiv

Kočevje

I
T
A
S

Tobačna tovarna

Ljubljana

poslovna enota

KOČEVJE

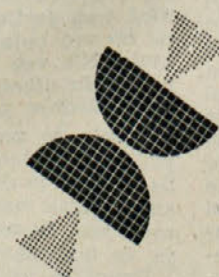
se pridružuje čestitkam ob prazniku kočevske občine

Za občinski praznik 3. OKTOBER

čestita vsem bralcem 'Novic' in poslovnim prijateljem

kolektiv

čzp kočevski tisk

kočevje

Sport

Neodločen rezultat

V nedeljo popoldne so se pomerili za točke v okviru Ljubljanske podzveze domači NK in Rudar iz Hrastnika. Tekma je bila ob lepem vremenu in velikem številu gledalcev. Domače moštvo je igralo v postavi: Turk, Malnar, (Lunder), Svete, Štrkelj, Radosavljevič, Bregar, Bastar, Šafec, Brlan, Komac, Leskošek. Tekma se je končala neodločeno 0:0.

Prvič v sezoni smo videli dobro igro domačega moštva. Gledalci so bili navdušeni nad lepimi akcijami domačega moštva, ki je v tej tekmi pokazal, da je sposobno dobro in borbeno igrati. Z malo več sreče, bi tekmo lahko odločili v svojo korist, tako pa so se morali zadovoljiti z delitvijo točke. Prvi polčas je pripadal domačemu moštvu, ki je bilo stalno pred vrati nasprotnika. Brlan in Bastar sta imela nekaj stoočstotnih možnosti za dosego gola, vendar se v odločilnem trenutku nista znašla. Po odmoru se je stanje na igrišču spremenilo. Gostje so pričeli z hitro in visoko igro, ki kakor izgleda našemu moštvu ne odgovarja. Igra je izgubila na lepoti in je postala precej nezanimiva. V tem delu se je izkazala predvsem obramba, ki je bila vedno na mestu. Možnosti v tem delu

igre za dosego gola so bile na obeh straneh enake.

Po nedeljski tekmi smo lahko ugotovili, da imamo dovolj dobrih in borbenih nogometašev v Kočevju in če bodo tudi v naslednjih tekmah igrali tako kot v nedeljo, se ne bo treba bati, da bi izpadli. Po kvaliteti namreč, prav nič ne zaostajajo za ostalimi klubi v ligi. Morda bi

kazalo večkrat menjati igralce in si tako iz tekme v tekmo izboljševati moštvo. Poleg tega pa je potrebno proučiti sistem igre, ki moštvu najbolj odgovarja in se tega držati, ne pa menjati sistema med igro. V nedeljo igrajo naši nogometaši v Litiji. Želimo jim, da se bodo častno borili za naše barve.

SLOVO OD FANTOV

Oni dan popoldne se je zbralo na železniški postaji v Kočevju veliko število staršev, sorodnikov, prijateljev, deklet in znancev, da bi se poslovili od fantov, ki so odšli na odsluženje vojaškega roka.

Tu so bili tudi člani Mladinskega komiteja in več članov nogometnega kluba, da bi njihove člane društva pospremili in se poslovili od njih.

Vsem fantom Kočevjarjem želimo vse najlepše v novi družbi.

Na fotografiji je ekipa rokometnega kluba Ribnica, ki je bila v zadnji sezoni prvak Dolenjske

Gibanje prebivalcev

Zahvale

Prodam

Izgubljeno

Trekljici

Naš obveščevalec

KOČEVJE

Poročili so se: Polovič Jože učitelj iz Žužemberka 24, star 21 let in Zgonc Magda, uslužbenka iz Kočevja, Ljubljanska c. 29, stara 19 let; Čoklec Franjo strojnik iz Kočevja, Trg 3. oktober 1, star 24 let in Razdrh Ana delavka iz Kočevja, Trg 3. oktober 3, stara 22 let; Brudar Ivan predmetni učitelj iz Kočevja, Ljubljanska c. 6, star 25 let in Marinc Marija trg. pomočnica iz Kočevja, Trg svobode 41, stara 23 let.

V Puconcih sta se poročila: Škerlak Bela iz Kočevja, Trg svobode 1, star 26 let in Zore Kristina iz Kočevja, Ulica Jožeta Šeska, stara 23 let.

Rodile so: Mekiz Ana, gospodinja iz Mlake 1/a — deklico Anico; Pintarič Helena iz Koprivnika 5 — deklico Sonjo; Koluta Erika, delavka iz Kočevja, Roška c. 74 — dečka Jožeta.

V Novem mestu so rodile: Vidrih Ana iz Kočevja, Podgorska 35 — deklico Anuško; Kočevar Marija iz Salke vasi 9 — dečka Vladimirja; Nose Alojzija iz Zeljn 11 — deklico Vido; Štrkelj Marija iz Kočevja, Tomšičeva 4 — deklico Micko in Valentin Marija iz Salke vasi 32 — dečka Ivana.

DOLENJA VAS

V Ljubljani sta se poročila: Oražem Metod, uslužbenec iz Dolenje vasi 43, star 28 let in Kromar Franciška, uslužbenka iz Dolenje vasi 43, stara 21 let.

DRAGA

Rodili sta: Tomazini Željka, delavka iz Črnega potoka 9 — deklico Lilijano in Veršnik Franciška, gospodinja iz Drage 19 — deklico Slavico.

PREDGRAD

Rodila je Radočaj Dara, delavka iz Knežje lipe — dečka Dušana.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega draga moža, očeta, brata in strica **ALOJA BAVDEKA** iz Ribnice

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, darovali vence in sočustvovali z nami.

•NOVICE• — glasilo Občinskega odbora SZDL Kočevje in Ribnica. Izdaja in tiska CZP »KOČEVSKI TISK« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Peter Šobar. Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14-a, telefon uredništva in uprave 389. Naročnina je 500 din, polletna 250 din in jo je treba plačati vnaprej. Za inozemstvo 1000 din oz. 3 ameriške dolarje. Tekoči račun: 600-78-1-265 pri Komunalni banki Ljubljana, podružnica Kočevje

JADRAN, KOČEVJE: od 29. sept. do 1. okt. amer. barvni film »Ni imena na naboju«, 1. okt. matineja jugosl. filma »Izgubljeni svinčnik«, 2. in 3. okt. amer. film »Pesek Ivo Djima«, 4. in 5. okt. sovj. film »Balada o vojaku«, od 6. do 8. okt. amer. barvni film »Drevo za obečanje«.

SVOBODA, RUDNIK: 30. sept. in 1. oktobra amer. film »Fantovski večer«, 3. okt. sovjetski barvni film »Komunist«, 7. in 8. oktobra amer. barvni film »Darbi O'Gil«.

RIBNICA: 30. sept. in 1. okt. italij.-nemški vstavljen film »Ne pozabi me«, 7. in 8. okt. amer. barvni film »Ni imena na naboju«.

SODRAŽICA: 30. sept. in 1. okt. nemški film »Odvzeta sreča«, 7. in 8. okt. jugosl.-italij. film »Beli vrag«.

LOŠKI POTOK: 1. okt. jugosl. barvni film »Edini izhod«, 8. okt. madžarski film »Nedeljska romanca«.

VELIKE LAŠČE: 30. sept. in 1. okt. franc. barvni film »Njeno življenje«, 7. in 8. okt. amer. film »Zaznamovan«.

DOBREPOLJE: 30. sept. in 1. okt. amer. barvni film »Zadnji lov«, 4. okt. angleški film »Oliver Twist«, 7. in 8. okt. amer. barvni vstavljen film »Ponos in strast«.

PONIKVE: 5. okt. angleški film »Oliver Twist«.

KOČEVSKA REKA: 30. sept. in 1. okt. jugosl.-franc. barvni film »Mihailo Strogov (Carski sel)«, 4. okt. franc. film »Velelike družine«, 7. in 8. oktobra amer. barvni film »Štirje jahači«.

PREDGRAD: 30. sept. in 1. okt. nemški barvni film »Kapetan iz Kepenika«, 7. in 8. okt. ital. barvni film »Kruh, ljubezen in...«.

BROD NA KOLPI: 30. sept. in 1. okt. sovj. film »Ogenj nad stepo«, 7. in 8. okt. nemški film »Danes se ženi moj mož«.

Gostje so bili boljši

Kočevje, 24. septembra. — Danes se je vršila prvenstvena tekma jesenskega kola v rokometu, prvič na domačem igrišču. Gostje so bili igralci TVD Partizan Ribnica. To so lanskoletni prvaki v tej ligi, ki so pa v kvalifikacijski tekmi za višji razred z »Papirničarjem« iz Vevč izpadli. Torej je to že vigrano moštvo z zadostno mero izkušenj

in znanimi atleti, kot so Čihal, Kmet, Baudek itd., ki so pokazali lepo igro, vendar so od časa do časa z ostro igro izsiljevali višji rezultat, kar je delno kvarilo potek samega tekmovanja. Tudi nezanesljivost sodnika je po nepotrebnem ovirala igro. Čeprav novinci, so domačini vzdržali in nudili močan odpor, tako da je bila razlika v golih veliko

manjša, kot smo jo pred samo tekmo predvidevali.

Tekma se je končala z 9:8 (9:7) v korist igralcev Partizan Ribnica. Domačini so nudili v prvem polčasu močan odpor in lepo igro, niso pa dovolj pazili na pokrivanje, tako da je bil nevarni Kmet vse preveč prost, kar je bil glavni vzrok za dosego zaporednih golov proti koncu tekme. Pri domačinih je bil zopet uspešen Einsiedler in vratar Kastelic.

Zanimanje za tekmo je bilo veliko in so bili prisotni gledalci zadovoljni s potekom igre. Po vsem izgledu, da si bo rokomet kmalu pridobil stalne gledalce in bo športno življenje v Kočevju s to novo panogo pestrejše.

3:0 za Kočevje

V nedeljo je bila na sporedu prvenstvena tekma med domačim moštvom in OK »Litostroj«. Tekmo je domače moštvo dobilo brez borbe z rezultatom 3:0. Po tem kolu vodi na lestvici še vedno »Partizan«, ki letos še ni izgubil nobene tekme. Do konca jesenskega dela so na sporedu še dve tekmi. V nedeljo proti »Partizanu« Ribnica, tekma bo zaradi občinskega praznika odigrana v Kočevju ob 9. uri zjutraj. Naslednjo nedeljo pa pride v goste OK »Trnovo«, ki je na

prvenstveni lestvici dve točki za »Partizanom« Kočevje. To bo obenem tudi zadnja tekma in bo odločala o prvaku II. skupine ljubljanske podzveze.

Delavske športne igre

Na vseh športnih igriščih je živahnost kot običajno. Pričele so se delavske športne igre sindikalnih podružnic kolektivov iz področja mesta Kočevja. Že petič se vršijo te tekme za prehodne pokale Občinskega sindikalnega sveta, ki je organizator teh iger. Občinska zveza za telesno vzgojo pa je prevzela tehnično vodstvo. Tekmo so v počastitev občinskega praznika in 20. obletnice ljudske vstaje. Tekmovanja so že v polnem teku, finalne tekme se pa bodo vršile na sam praznik.

Razpisanih je bilo pet panog. Na razpis so se prijavila za nogomet 4 moštva, za odbojko 11, za balinanje 13, za namizni tenis 8 in za streljanje 15 moštev. Skupno bo nastopilo nad 300 tekmovalcev, če upoštevamo še organizatorje, sodeluje v teh igrah preko 400 ljudi, kar je lep dokaz, kako je šport že ukoreninjen v naših kolektivih, ki bo po moral postati redna potreba delovnih ljudi tako za razvedrilo kot za krepitev delovne sposobnosti.

Krepko so se poprijeli balinarji in so že odigrali del izločevalnih tekem. V nadaljnje tekmovanje so se uvrstili Kemičana,

ObLO, Tekstilana, Inštalacija, Oprema in Itas. Kemičana in Tekstilana so se prebile celo že do polfinala. Po vsem izgledu, da bodo v tem letu v tej panogi zagrizene igre, posebno še, ker so pri tem »kibici« precej živahni. Skratka, razvedrila je dovolj.

Tudi odbojkarji igrajo že izločitvene tekme in kmalu se bo videlo, katera moštva bodo posle v končni boj za prvo mesto. Po dosedanjih tekmah so se uvrstili v polfinale Tekstilana, Zidar, Oprema, Itas, Avto in Prosvetni delavci.

V nogometu so bili uspešnejši igralci združenega moštva Tekstilana in Tiskarne, ki so premagali Rudnik s 3:1 (1:1). Tako so se uvrstili za finalne igre.

Tudi strelci nadaljujejo s tekmovalcem. Za sedaj je težko predvidevati izid, trdimo pa lahko, da so uspehi nad povprečjem sličnih tekmovanj v drugih krajih.

O podrobnih izidih in splošni oceni iger bomo poročali v prihodnji številki, že sedaj pa je razvidno, da so tudi letos delavske športne igre pokazale splošni napredek športa, tako množično in kakovostno med delovnimi kolektivi.

Šole so se pričele

DU Kočevje je z letošnjim letom odprla več oddelkov za odrasle z namenom, da nudi državljanom potrebno izobrazbo, gospodarskim organizacijam in ustanovam pa potreben strokovni kader, ki ga v našem mestu primanjkuje. V šole se je vpisalo proti pričakovanju veliko število študentov, to pa predvsem zaradi tega, ker so posamezne organizacije predlagale svoje člane na osnovi perspektivnega plana potreb po kadru. Lahko trdimo, da je povezava med izobraževalnimi centri v podjetjih in DU zelo dobra in če bomo tudi v prihodnje tako tesno sodelovali, ne bo težko rešiti problem izobraževanja v naši komunici. DU se želi s svojim delom čim bolj približati željam in potrebam našega prebivalstva, zato smo izdelali dokaj širok program dela za sezono 61/62. Poleg rednih šol, ki so že v teku, bomo organizirali še jezikovne tečaje, knjigovodske tečaje in tečaje za pridobitev kvalifikacije za vse stroke. Za gospodarske organizacije pripravljamo seminarje, ki so namenjeni celotnim kolektivom. Do sedaj smo namreč preveč zanemarjali delavce v kolektivih. Prirejali smo samo seminarje za DS in razna predavanja za vodstva podjetij. Nov gospodarski sistem pa postavlja

pred IC v podjetjih in DU, da vzgaja proizvajalca v upravljalca, t. j., da mu nudi potrebno nanje, da se bo lahko uveljavil, tako na svojem delovnem mestu kot pri upravljanju podjetja.

Za šolske odbore in odbore stanovskih skupnosti bomo priredili seminarje v novembru mesecu. Široki javnosti pa bomo nudili razna aktualna in kvali-

tetna predavanja v okviru »Javne tribune«. Predavanja bodo vsak drugi torek v dvorani množičnih organizacij. Pri izvajanju našega programa, želimo tesno sodelovanje vsega prebivalstva in smo pripravljeni sprejeti vsako umestno kritiko ali pripombo, ki bo pripomogla k še uspešnejšemu delovanju DU.

Sprejem vajencev

OBRTNI CENTER »OPREMA« KOČEVJE

sprejme v uk

DVA VAJENCA ZA TAPETNIŠKO IN

DVA VAJENCA ZA MIZARSKO STROKO

Pogoj: dokončana osemletka. Ponudbe pošljite na upravo podjetja do 15. oktobra 1961.

»OPREMA« KOČEVJE

OBVESTILO

Gostinski delavci občin Ribnica in Kočevje, priredijo v nedeljo dne 8. oktobra t. l.

VELIKO KUHAJSKO RAZSTAVO

Otvoritev razstave bo v prostorih hotela Pugled ob 10. uri. Vsi razstavljeni izdelki bodo naprodaj. Od 17. ure dalje bo v vseh prostorih hotela zabava s plesom.

Se priporočamo za obisk!

Gostinska zbornica okraja Ljubljana
Poverjeništvu Kočevje

SPORED RTV LJUBLJANA

SOBOTA, 30. SEPTEMBRA

5.00—8.00 Dobro jutro! (Pisan glasbeni spored) — 5.25—5.45 Nekaj domačih — 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji — 8.30 Plesni zvoki — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Koncert za violino in orkester — 10.15 Zabavne melodije na tekočem traku — 12.00 Dana Ročnikova poje slovenske narodne — 12.15 Kmetijski nasveti — 12.25 Igra pihalni orkester LM — 12.45 Pevka Marjana Deržaj — 13.30 Glasbeni desert — 14.00 Za oddih in razvedrilo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Z mojih bregov — 16.00 Humoreska tega tedna — 16.20 Veliki zaborni orkestri — 16.40 Mešani zbor Franca Prešeren in Kranja — 17.00 Lokalni dnevnik — 17.15 Holandska pihalna godba — 17.30 Po kinu se dobimo — 18.00 Slav-

ni pevci vam pojo — 18.45 Okno v svet — 20.00 Domače viže za sobotni večer — 20.20 Radijska komedija — 21.00 Melodije za prijeten konec tedna — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 Plesna glasba.

NEDELJA, 1. OKTOBRA

6.00—6.30 Nedeljski jutranji pozdrav — 6.40 Veseli zvoki — 7.15 Srbska kola — 7.35 Melodije za nedeljsko jutro — 8.00 Mladinska radijska igra — 8.40 Iz albuma skladb za otroke — 8.55 Hollywoodski promenačni orkester — 9.05 Z zabavno glasbo v novi teden — 10.00 Se pomnite tovariši... 10.30 Domače viže — 10.50 Nedeljska matineja — 11.40 Plemenita višnja — 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 13.30 Za našo vas — 13.50 Koncert pri vas doma — 14.15 Naši poslušalci čestitajo

in pozdravljajo — 15.30 Operne melodije — 16.00 Igramo za vas — 17.00 Športno popoldne — 20.00 Vaša povelja za »Opatijo 1961« — 21.00 Športna poročila — 21.10 Življenja velikih romantikov.

OPOZORILO ČEBELARJEM

Čebelarji pazite, da boste pravilno in zadostno zazimili svoje čebele. Preglejte zaloge! Če je manj kot 10 kg čiste zaloge, jo morate dopolniti s sladkorno tekočino v razmerju 1:1 ali, kar je še boljše, 1kg sladk. na 8del vode.

Pa še nekaj! Pazite, da ne boste imeli brezmatičnih družin, ker se iz tega zelo rado izcim ropanje. Pazite tudi, da ne bodo žrela pri panjih preveč odprta. Zadoštuje le 5 cm odprtine, za slabše pa še manj. Koristno je, da imate nekaj rezervnih matic.

iz naših krajev

Požar v Vasi

21. septembra ob 22.30 uri je nenadoma začela goreti svinjska kuhinja oz. drvarnica v Vasi 14.

Urednikova pošta

Televizor v Livoldu

TOVARIŠ UREDNIK!
V naši vasi imamo televizor. Televizijske oddaje radi gledamo. Gledali smo tudi televizijski prenos poteka Beograjske konference izvenblokovskih držav.

Povedati moram, da ni dobrega brez slabega, tako je tudi z našim televizorjem. Čeprav je nov, je bil že večkrat pri »zdravniku«. To nas moti in ne vemo, kaj naj bi z njim naredili. Denar za televizor smo zbrali s skupnimi močmi, sedaj pa nam ta »šment« nagaža in smo večkrat ob užitek, ker ne moremo gledati televizijskega programa. Pa še nekaj bi rad povedal. Prosvetni dom je potreben popravila. Za sedaj moramo s tem počakati, ker sami nimamo sredstev. Občina nam je nudila že lepo pomoč, vendar želimo, da bi nam tudi vnaprej še pomagala. Oprostite tovariš urednik, ker samo stokam. Se bom pa drugič oglašil s kako bolj veselo novico.

Niko Grabrijan

V Predgradu nimajo šolskega pouka

Tovariš urednik!
Zaradi bolezni učitelja ni na osnovni šoli v Predgradu že nekaj dni pouka. Okrog 40 šolarjev je sedaj brez pouka. Otroci in starši želijo, da bi se v Predgradu začel čimprej pouk.

Josip Smalcelj

Za smeh

DOKAZNO GRADIVO

»Ali se ni dal nos, ki vam ga je odgriznil oboženec, nazaj prišiti?« je vprašal sodnik.
»Ne! Nadrejeni stražnik je odločil, da mora biti priložen sodnim spisom!«

POGREŠIL JE ŽENO

Mož se je obrnil na informacijsko pisarno za najdene predmete, če se mogoče tam nahaja njegova izgubljena žena.
»Ja, ga vpraša uradnik, »kdaž ste pogrešili svojo ženo?«
»Ko je bilo treba srajco preobleči.«

OPRAVIČILO

Opravičujem se Torbar Ani iz Brezovice za žaljive besede izrečene 6. avgusta 1961 na Brezovici.

Dolar Nevenka, Brezovica

Na glas sirene so bili gasilci takoj pripravljeni. Ker motorna brigadna ni bila v redu so imeli gasilci precej truda z njo. Trežave so bile tudi z vodo. Sreča, da je v bližini Kolpa, od koder so nosili vodo z različnimi posodami. Med tem časom so uredili tudi motorko in ogenj končno pogasili.

Gasilec so pomagali pri gašenju skoraj vsi vaščani. Zgorela je streha nad drvarnico, nekaj drv in precej sena. Škoda cenijo na okrog 50.000 dinarjev. Pohvaliti je treba Nežo Glad, ki je prva opazila ogenj in o tem obvestila lastnico, gasilce iz Broda na Kolpi, ki so prišli na kraj požara, še posebno pa domače gasilce, ki so vložili veliko truda za udušitev požara.

M. M.

Smrt priljubljenega tovariša Evgena Ivanca

V Sodražici je nepričakovano umrl priljubljeni tovariš, javni delavec in gospodarstvenik ter bivši direktor »Žižnih tkanin« Sodražica Evgen Ivanc. Rodil se je pred 66 leti v Ribnici. Po končani šoli se je posvetil izdelavi

goslavije. Suha roba je slovela vsepovsod.

Več let je bil tudi župan občine Sodražica in je veliko storil za njen napredek.

V času NOB, ko je okupator večkrat bombardiral Sodražico, je bil ob enem teh zračnih napadov ranjen. Po končani vojni se je takoj lotil dela pri obnovi podjetja, ki je bilo med vojno v celoti uničeno ter sodeloval pri »Obnovitvenem odseku« za obnovo Sodražice.

Po vojni je bil izvoljen v zbor proizvajalcev ObLO Sodražica, po združitvi pa v ObLO Ribnica. Pokojnik je bil mirnega in dobrega značaja. Bil je vsestransko delaven in ni poznal počitka. Šele pred kratkim je šel v zasluženi pokoj, katerega pa ni dolgo užival.

Pokojnika smo spremlili v soboto 23. septembra na njegovi zadnji poti na pokopališče v Sodražici. Pogreba se je udeležilo veliko ljudi od blizu in daleč, ki so obsuli krsto s številnimi venčci in cvetjem. V imenu Sodražanov se je ob odprtem grobu poslovil od pokojnika Lojze Lovšin, v imenu ObLO Ribnica Jože Grebenc, v imenu njegovih osebnih prijateljev pa inž. Pavel Vrbič, ki so v ganljivih besedah orisali zasluge pokojnega Ivanca. Na zadnji poti ga je spremljala tudi gasilska godba, gasilci s prapori in sodražki pevci.

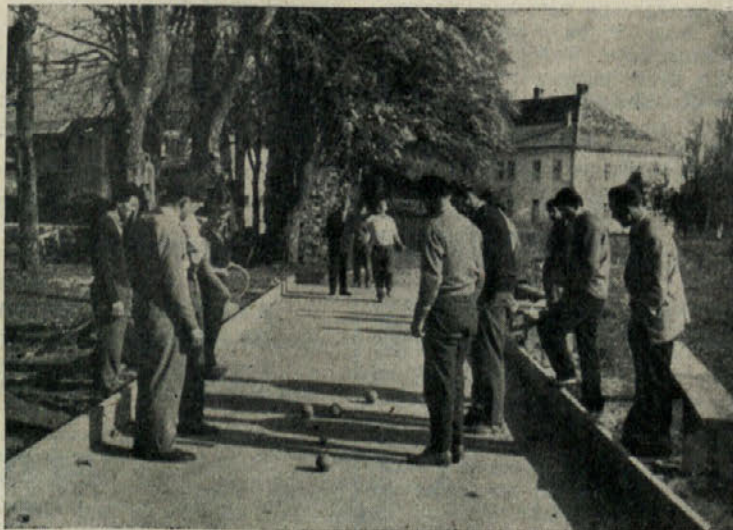
Dobrega tovariša in prijatelja bomo ohranili v trajnem spominu, prizadelet družini pa naše globoko sožalje.

žičnih tkanin. Po očetovi smrti je prevzel vodstvo podjetja Žične tkanine in suhe robe.

Pokojni Ivanc je bil med ustanovitelji telovadnega društva. Sokol in večletni načelnik v društvu.

V prvi svetovni vojni je moral na rusko fronto, v Galicijo. Od tam pa je kot zavedni Slovenec prešel na rusko stran. Po končani vojni se je vrnil domov in z veliko vnemo posvetil naprednemu javnemu delu. Njegovo ime je bilo poznano širom Ju-

Balinarji v Kočevju med tekmovaljem

Pionirski kotiček

DRAGI PIONIRJI!

V današnji številki »Novic« smo nekaj napisali tudi o pionirjih, kako so pionirji živeli in pisali v času naše NOB. Tudi iz današnjih dni so nam pionirji nekaj napisali, kar prečitajte sami.

Uredništvo »Novic« vas pa vabi, da tudi sami nekaj napišete, kar bomo objavili v prihodnjih številkah.

Lepo vas pozdravlja uredništvo

Uničena domačija

Tam ob Kolpi, na Griču, smo v mirnem času lepo živeli. Tudi pod Italijani je bilo nekaj časa mirno.

Na vsem lepem pa so nekega dne Italijani obkolili hišo, ker so mislili, da se tod skrivajo partizani. Pobrli so vse moške, mamo odpeljali, nas otroke pa pustili doma. Naenkrat so začeli streljati, streljanje je trajalo četrtr ure.

Ko so nehali streljati, so premetali vse hiše in jih začeli po-

žigati. Naš dom je zgorel do tal. Nas otroke, starega očeta in sosedo so odpeljali na komando. Bili smo do mraka na komandi. Nas otroke so potem izpustili. Šli smo v neko vas, kjer smo prenočili. Drugi dan smo šli k teti. Našo ubogo mamo, popolnoma nedolžno, so zaprli za en mesec. Za očeta nismo prav nič vedeli. Po dolgem času sem zvedela, da je šel v partizane.

V času NOB napisala Anica Kajfež, šola Vas-Fara

Prihod v barake

Z avtomobilom so nas odpeljali precej daleč v Italijo. Ustavili so se pred ograjo z žico spleteno. Tam so bile barake.

Vsi smo jokali. Bili smo strašno lačni in žalostni. Potem so nas razdelili po barakah. Dali so nam malo juhe, ki smo jo zabe-

lili s svojimi solzami. Mislili smo, kje je naša hišica, kje je postelja, kje je naša kraljica, ki nam je dala mleko. V joku smo zaspali na trdih tleh.

V času NOB napisal Marjan Grajš, šola Podpreska

Tekma starih z mladimi

V petek, 22. septembra so se pomerili v prijateljski nogometni tekmi v Kočevju stari in mladi nogometaši. To prireditve

zultat tekme je bil 3:2 v korist mladih. Potek igre je bil zanimiv, saj je publika krepko navijala za

Mladim je bil vratar starih skoro nepremagljiv

so organizirali v okviru proslav občinskega praznika. V enajstotrici starih so igrali: Jože Zagar, Drago Bižal, Janez Andlovic, Franc Klun, Jože Bartolme, Pavel Komac, Alojz Seljak, Dušan Kavčič, Boris Bladovski, Ivan Koleta, Ignac Andoljšek, Matija Pirnar in Tone Pirnar. V moštvu mladih je igral kompletni NK Kočevje.

Moštvo starih je pokazalo v prvem polčasu borbeno in še dokaj tehnično igranje, saj so zabili prvi gol in vodili vse prvi polčas. V drugem polčasu so se mladi znašli, ko so stari popustili. Na koncu igre so z enajstmetrovko prišli v vodstvo. Re-

stare igralce, ki so se v tej tekmi na moč trudili, da bi zmagali.

Sodil je Vili Sever dokaj dobro in objektivno.

Kako je z letošnjo ozimnico?

V dnevnem tisku in v razgovoru z ljudmi, ki potujejo po naši domovini vidimo, da je sedaj letos dovolj povsod po nizkih cenah. V Kočevju pa ugotavljamo, da so cene še vedno previsoke. Smo v času ko se je po-

Na Gotencu

Na Gotencu je zelo lepo, kjer rožice cveto in ptičice pojo.

Gor je dosti hribov, lepih je dolin, ki vabijo ljudi na lep kosteljski grad.

Napisala pionirka Fanči Lisac, Kočevje

Štirje časi

Zbrali so se štirje časi, ali Tone jih poznaš? To so pomlad, poletje in zima, ki vsako leto k nam prikim.

V pomlad polno cvetja, ki lepo dehti, in prvi da v jeseni polno bo rži.

V poletju se pa kopat gremo, da nas pa ne bi zeblo, nam sije soncece toplo, na našo svobodno zemljo.

V jeseni pa je dosti sadja in jedače kar obilo, vsega imamo na pretek, to nam daje dober tek.

A na zimo bi skoraj pozabili, na naš najljubši čas, ko se deca sankarji in ji burja brije v obraz in se veselo smeje na ves glas.

Napisala pionirka Fanči Lisac, Kočevje

trebno oskrbeti z ozimnicami. Kje bomo dobili krompir, zelje, jabolka itd. Sindikati so zbirali podatke od svojih članov o količinah blaga za ozimnice. Posamezniki so se začeli oskrbovati z ozimnico tudi sami. Skratka, blaga je dovolj in ni skrbi, da tega nebi dobili.

Vendar pa so v Kočevju še družine, katerih člani niso v sindikatu, nimajo tudi druge možnosti, da bi do ozimnice prišli po ugodnejših cenah kot so pa v Kočevju. Na kočevskem trgu so pa cene tako visoke, da si ozimnice ne morejo nabaviti.

Vse to je imel v vidu Občinski sindikalni svet, ki je 28. septembra sklical posvet o tem vprašanju, da bi ugotovili kako se rešuje preskrba kot celota za prebivalce v Kočevju. Na tem posvetu so ugotovili, da je polno vprašanj in problemov za boljše preskrbo Kočevja z artikli za ozimnice. Cene sadja na vasi so različne, organizacija odkupa in prodaje je neurejena. KZ in sami proizvajalci se vse premalo poglobijo v to vprašanje. Odkupovalci bodisi trgovski, kolektivni ali pa posamezniki vse to še sami otežkočajo, ker sami dvigujejo cene.

Na koncu posveta so prišli do naslednjih zaključkov, katere objavljamo v »Novicah« v vednost vsem onim, ki do sedaj še niso oskrbljeni z ozimnicami.

Kmetijska zadruga in Trgopromet Kočevje sprejemata naročila za vse vrste artiklov za ozimnice za kolektive in posameznike. Vse blago bosta preskrbela po najbolj ugodnih cenah.

Potrošniki, ki še nimajo preskrbljenih ozimnic lahko vsak dan te naročijo pri navedenih, kjer bodo dobili vsa ostala pojasnila.

34

»Lažnivec ste,« je Herrick spet udaril po mizi. »Neil Pollard mi je povedal, kako je bilo z Bandom. Dolgo ste se pogovarjali z njim. Preklete dobro vem, da ste govorili z mojo ženo. Zdaj pa imate tri sekunde časa, da mi poveste, zakaj se je Bond danes oglašil pri moji ženi! Kje je zdaj ta pasji sin?«
»Ne vem,« je odgovoril Graš. »Če bi mi povedali, kaj se je zgodilo...«
»Preklete dobro veste, kaj!«
Gray je globoko zajel sapo in položil roke na mizo. Pogledal je razjarjenega možiča. Zdelo se mu je, da se za tem izbruhom besa skriva silen strah. Strah morilca? Morilčev bes?
»Kaj ste povedali moji ženi?« je vpil Herrick. Nagnil se je daleč čez mizo, tako da je imel Gray njegov obraz tik pred seboj. »Prisegam vam, če ste vi skuhali vse to, vas bom tožil za vsak belič, ki ga...«
»Dajmo no, Herrick, malce tiše!«
Herrick se je zdrznil, potem pa je nekaj zagodrnjal. Ko je Gray strmel vanj, se je spomnil

Eileeninega zadnjega obiska v ordinaciji. Zavedel se je, da je takrat kar dobro posnemal Eileeninega jeznega očeta. Vprašal se je, kolikokrat je Herrick tako nahnulil svojo hčer, kolikokrat se je morala pokoriti tej slepi jezi.

»...poskrbel, da vas bodo oblatili vsi listi,« je vpil Herrick, Grayu pa je bilo navsezadnje le dovolj.
»Hudika, utihnite že!« ga je nadrl, udaril s pestjo po mizi, s hrbotom pritisnil na naslonjalo, odrinil stol in vstal. »Molčite in ven!«
»Ostaj bom,« je rekel Herrick malce tiše kot prej. »Ostaj bom, dokler mi ne poveste! Če ste vi krivi...«

V dveh korakih je bil Gray okoli mize, po tretjem je bil tako blizu Herricku, da je moral mali mož gledati strmo navzgor, če se je hotel srečati z Grayevimi očmi. V trenutku se je umaknil za korak.

»Ostaj bom,« je zavpil. »Ne boste me prestrašili...«

Spet je Gray napravil korak. Spet se je moral Herrick umakniti.

»Kajji, pasji sin, ovaduh ste,« je vpil Herrick in se umikal. »Če se me le dotaknete, vas bom...«

»Ven!« je Gray stopil malce hitreje. Herrick se je umikal, vmes pa je pihal od jeze. Ko je bil že med podbojbi, se je Gray oglašil: »Herrick!« Onemu so psovke zamrle v grlu. Presenečeno, skoraj pričakujoče, se je ozrl navzgor.

Gray je spregovoril, kolikor je mogel mirno: »Kdo pa mislite, da sem? Vaša žena?« Potem se je umaknil za korak in mu porinil vrata pred nos. Za trenutek je obstal in si segel z roko na čelo. Pod prsti je začutil znojne kapljice. Potem

se je vrnil k mizi. Če je Herrick morilec... Zavrtel je telefonsko številko. Takrat je opazil, da se mu roka trese. Iz predsobe ni bilo glasu. Gray je dobil zvezo in zahteval hišo. Le nekaj mallega sta se zmenila. Ko je Gray odločil slušalko, je nagrančil čelo. Zgodilo se je reči, ki se mu o njih niti sanjalo ni. Stal je in strmel predse. Slišal je, da se je premaknil okrogli zapah v vratih. Herrick je stal med podbojbi, še vedno ves rdeč od jeze, vendar nekoliko mirnejši.

»Kaj za vrata ste hoteli reči?«
»Kdaj?« ga je vprašal Gray.
»Kaj ste mislili, ko ste omenili mojo ženo?«
»Ah, tisto,« je rekel Gray. »Če hočete izvedeti, vstopite in sedite!«

Herrick se je nekaj trenutkov obotavljal, potem pa je komaj zaznavno prikimal, vstopil in pazljivo zaprl vrata. Sedel je in vprašujoče pogledal Grayu: »No?«

»Pravkar sem govoril s Quinom. Povedal mi je, da mu je vaša žena telefonirala pred nekaj urami. Pravi, da se hoče ločiti. Po telefonu sem prvič izvedel za to. Ali bi mi povedali, kaj se je zgodilo?«

»Ne verjamem, da ste zdaj prvič slišali. Po dveh tihih vozite...«

Gray je odrinil stol, vstal, stopil k vratom in jih odprl. »Prav, pa imejte svoje mnenje! Ali se bova menila kot zrela človeka, ali pa ven! Kako?«

Herrick se je na pol dvignil. Skratkorede je bil v obraz, zrak mu je piskal skozi stisnjene nosnice. Potem je spet sedel, vendar so se mu mrzlično premikale mišice pod kožo na čeljustih.

Drugačen je bil njegov glas, ko je spregovoril. »Ko bi vedeli... Če mislite, da sem kdaj tako govoril s svojo ženo... Nikdar nisem vpil nanjo.

Zdaj pa vi... To se je zgodilo... Preklete, rad jo imam...«

Gray se je vrnil k mizi. »Ali se vam ni nikoli sanjalo, da je mrtva?«

»Oh, seveda nisem nikoli...« Herrick je utihnil. Dolgo sta se gledala.

Potem je Gray omahnil na svoj stol. Mirno je začel: »Chrisa Bonda nisem jaz poslal k vaši ženi, vedel pa sem, da je v stiski za denar in da bo vse poskusil... Lahko si mislim, kaj se je zgodilo. Kolikor mi je znano, je vaše razmerje s pokojno Beverly še vedno zaupna reč. Quine in jaz veva zanj. To je vse, kaže pa, da je tudi Bond vedel. Če je obiskal vašo ženo, si lahko mislim, kaj ji je govoril. Ali si ne morete predstavljati?«

Herrick je strmel vanj, zraven pa je boječe kimal. Potem se je njegov bes nenadoma nekam pogreznil. Naslonil se je na stol in sključil ramena.

»Ne morem, Gray,« je rekel malone z otroškim ali pa s piskajočim starčevskim glasom. »Če me bo zapustila, je konec. Ona mi je vse...« Nestrno je zamahnil z roko. »Tista dekleta mi niso nikoli pomenile... Bile so pač za... No, nič. Če pa me Zoe zapusti...« Nenadoma se je nagnil naprej. »Morate mi pomagati! Pripravite jo do tega, da se bo premislila!«

Gray je odkimal. »Ne morem delati čudežev. Ne vem...«

»Eileen ste pomagali,« je vročično začel Herrick. »Že vem, kot norec sem se vedel tistikrat, čeprav sem se zavedal, da ste ji pomagali. Zdi se mi, da sem bil malce ljubosumen... Zdaj je nenadoma vsega konec. Najprej Eileen, zdaj Zoe... Nekaj morate storiti!« (Se nadaljuje)